

7
01 428

JUS

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda za standardizaciju — beograd

9-10

osvrt na dosadašnji rad ISO/TC 137 — Sistemi veličina obuće. Označavanje i obeležavanje (Jelisaveta Čairović, dipl. hem.) 333

XII zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 34/SC za poljoprivredno-prehrambene proizvode (Anica Ratković, dipl. ing.) 336

primena novih jugoslovenskih standarda za pisanje datuma i numeraciju dana i sedmica (Mirko Ristić, dipl. ing.) 339

anotacije predloga standarda za javnu diskusiju iz oblasti:

- laboratorijskog stakla 343
- industrije prerade nafte 343
- zaštite od korozije 343
- poljoprivredno-prehrambenih proizvoda .. 344
- podnih pokrivača od plastičnih masa 344
- neorganske hemije 345
- industrijskih dizalica 345
- rashladne i termičke opreme 346
- opreme energetskih transformatora 346
- kondenzatora i otpornika 347
- eksplozije zaštite 347

ispravke, izmene i dopune 347

međunarodna standardizacija: 349

- primljena dokumentacija 351
- kalendar zasedanja 357
- Informacije ISO 362

pregled primljenih važnijih inostranih standarda 366

Contents

Work review of the Technical Committee ISO/TC 137 — Sizing system, designations and marking for boots and shoes (Jelisaveta Čairović, dipl. hem.) 333

Twelfth meeting of the Technical Committee ISO/TC 34 — Agricultural food products (Anica Ratković, dipl. ing.) 336

Application of the new-Yugoslav standards for writing of calendar dates and numerotation of days and weeks in the year. (Mirko Ristić, dipl. ing.) 339

Daft standards available for public duscussion from the fields:

- laboratory glassware 343
- petroleum products industry 343
- corrosion protection 343
- agricultural food products 344
- plastic floorings 344
- inorganic chemistry 345
- industrial crane 345
- refrigerating and heating equipment 346
- power transformers equipment 346
- capacitors and resistors 347
- protection against explosion 347

errata, amendments, addenda 347

ISO and IEC documentation 349

- newly reached documentation 351
- meetings calendar 357
- ISO information 362

Reached foreign standards survey 366

standardizacija

bilten jugoslovenskog zavoda
za standardizaciju — beograd

septembar

oktobar

1974.

strana 331 — 366

IZDAVAČ

Jugoslovenski zavod za standardizaciju,
Cara Uroša 54
Beograd
Telefon 634-322
P. F. 933

ODGOVORNI UREDNIK

Milan KRAJNOVIĆ, dipl. ecc.

REDAKCIONI ODBOR

Slavoljub ĐORĐEVIĆ, Đuka LISICA,
Mara MATIĆ, Srboljub STOJKOVIĆ,
Branislav TEŠIĆ, Olga VELJANOVIĆ

UREDNIK ZA ŠTAMPU

Marija KRISTARIĆ

TEHNIČKI UREDNIK

Dragutin MILOŠEVIĆ

PRODAVNICA JUGOSLOVENSKOG ZAVODA ZA STANDARDIZACIJU

Kneza Miloša 16, Beograd
Cena pojedinom primerku din. 12. —
Godišnja pretplata din. 120. — Pretplatu slati ne-
posredno na adresu prodavnice Jugoslovenskog za-
voda za standardizaciju, Beograd, ul. Kneza Mi-
loša br. 16, pošt. fah br. 933 ili na evidentni račun
60805-845-614
Telefon: 641-965

STANDARDOTEKA

Generala Ždanova 28

ŠTAMPA:

Beogradski izdavačko-grafički zavod
Beograd, Bulevar vojvode Mišića 17.

Aktom Republičkog sekretarijata za kulturu SRS
br. 413—81/74—02 od 4. II 1974. godine ovo
zdanje je oslobođeno poreza na promet proizvoda

pozivamo sve naše čitaoce, saradnike iz oblasti
standardizacije, stručnjake svih grana privrede

na saradnju u našem
biltenu »standardizacija«

dopise, članke, pitanja, mišljenja i predloge slati
na adresu izdavača.

Redakcija

osvrt na dosadašnji rad ISO/TC 137 — sistemi veličina obuće. Označavanje i obeležavanje obuće

Jelisaveta Čairović, dipl. ing.

Do sada su se u svetu koristila tri sistema označavanja obuće, francuski, britanski i američki sistem. Oznake ovih sistema se međusobno razlikuju po veličinama i brojevima. Navedeni sistemi osnivaju se samo na dužini stopala, ne uzimajući u obzir obim noge.

Mada je obuća proizvod koji podleže promeni izgleda usled raznih modnih uticaja, jedinstven sistem označavanja veličine je neophodan radi međunarodne trgovine. Ovo postaje sve značajnije poslednjih decenija, jer ručni način izrade obuće u eri skupe radne snage iziskuje neophodan napredak i u obućeinstvu, pa je masovni industrijski način proizvodnje potisnuo zanatsku proizvodnju.

U pojedinim zemljama industrija obuće učinila je vidan napredak, te proizvodi ove grane predstavljaju značajan deo u izvozu. Plasman obuće je osiguran ako ona odgovara obliku noge, merama stopala, potrebnom kvalitetu zavisno od uslova primene, kao i modnim zahtevima.

PLACO, koordinacioni komitet organa ISO saveta pokrenuo je tokom 1969. god. osnivanje novog Tehničkog komiteta ISO, Veličina obuće. Savet ISO saglasio se sa osnivanjem ovog novog Tehničkog komiteta. Marta 1970. god. osnovan je ISO/TC 137 — Označavanje obuće. Sekretarijat ovog novog komiteta poveren je organizaciji za standardizaciju Francuske (AFNOR).

Cilj rada ovog komiteta je standardizacija jedinstvenog sistema za veličinu obuće, koji se bazira na merama stopala, njenim oznakama, kao i načinu obeležavanja gradacije veličina muške, ženske i dečje obuće, tj. jedinica i njihovih intervala. U taj rad uključena je takođe i standardizacija sistema merenja kalupa ili ekvivalentne opreme i terminologija iz ove oblasti.

Uvođenje jedinstvenog sistema prihvatila je većina zemalja, te su se za članove ovog komiteta prijavili:

Aktivni članovi (P-članovi):

Francuska (drži sekretarijat) (AFNOR)
Sav. Rep. Nemačka (DNA)
Australija (SAA)
Mađarska (MSZH)

Indija (ISI)
Iran (ISIRI)
Izrael (SII)
Italija (UNI)
Holandija (NNI)
Južno Afrička Republika (SABS)
Poljska (PKN)
Rumunija (OSS)
Švedska (SIS)
Čehoslovačka (ČSN)
SSSR (GOST)
Posmatrač (O-članovi):
Austrija (ON) —
Belgija (IBN)
Čile (IDITECNOR)
Kuba (NC)
Danska (DC)
Španija (IRATRA)
SAD (ANSI)
Finska (SFS)
Grčka (NHS)
Irska (IIRS)
Japan (JISC)
Norveška (NSF)
Novi Zeland (SANZ)
Portugalija (IGPAI)
Ujed. Ar. Republika (EOS)
Velika Britanija (BSI)
Tajland (CTNSS)
Turska (TSE)
Jugoslavija (JZS)

Ovaj Tehnički komitet saraduje sa sledećim organizacijama i telima:

Sa Tehničkim komitetima ISO:

ISO/TC 45/WG 12 — Obuća iz elastomera (gume i plastičnih masa)
ISO/TC73 — Pitanja široke potrošnje
ISO/TC 94/SC 3 — Zaštitne čizme i cipele
ISO/TC 120 — Koža
ISO/TC 133 — Mere odeće

Sa međunarodnim organizacijama:

IOCU (Unija međunarodne organizacije potrošača)
C.L.E.I.C. komisija CCE (Komitet za koordinaciju i pregled obuće Evropske ekonomske komisije)

EFTAFC (Evropski savet udruženja za slobodnu trgovinu obucom)

Evropska federacija trgovine obucom na malo.

Evropski savez trgovaca obucom na veliko.

Novoformiran TC 137 prikupio je sva dokumenta iz oblasti standardizacije, kao i niže navedene radove iz ove oblasti koji su postojali u pojedinim zemljama.

Nacionalni standardi:

- Indija: IS 1638 (1960) — Veličine obuće
- Japan: S 5029 (1962) — Standardne veličine kožne obuće
S 5031 (1962) — Standardne veličine kalupa za kožnu obuću
- Novi Zeland: NSZ 1529 (1960) — Kalupi
- SSSR: GOST 1173 (1965) — Obuća, označavanje veličina
GOST 3729 (1964) — Drveni kalupi za cipele
- Čehoslovačka: ON 795019 (1961) — Određivanje mera stopala radi konstrukcije kalupa obuće
ON 795020 (1967) — Kalupi za obuću
- Mađarska: MSZ 3355/1 — Kalupi za mašinsku proizvodnju čizama.
Tehnički uslovi
MSZ 3355/2 — Kalupi za mašinsku proizvodnju cipela
- Rumunija: STAS 2061 — Drveni kalupi za cipele
- Radovi na standardizaciji:
- SAD: — Nacrt dinamike stopala (Sistem gradacije geometrije kalupa)/lit. ETS Genesco, Nashville — Tennessee)
— Dinametrika I i II (Geometrijski sistem gradacije kalupa) (lit. »Battelle Report«)
— Geometrija veličina
- Francuska: Santimetarske veličine (aritmetički sistem gradacije kalupa)
- Japan: — Santimetarske mere (sistem mera baziran na stopalu) /lit. »Revue Chausser« 1. jan. 1967.)
- Sav. Rep. Nemačka: AKA 64 Specifikacija sistema veličine dečjih cipela (»Revue Chausser« 1. jan. 1967.)

SSSR: — Santimetarske mere. Razmera stopala i obuće od K. J.

Velika Britanija: — Standardizacija »evropoint« veličina
— »Mondopoint« budućnost sistema oznaka veličina.

Sredinom 1970. god. izdat je prvi nacrt: »Osnovne karakteristike jednog sistema veličina i način označavanja obuće.

Prvo zasedanje TC 137 održano je u novembru 1970. god. u Parizu.

Na ovom zasedanju učestvovali su: Francuska (13), Juž. Afr. Republika (1), Sav. Rep. Nemačka (4), Mađarska (2), Italija (1), Holandija (2), Poljska (1), Portugalija (2), Velika Britanija (7), Švedska (2) i Čehoslovačka (1), kao i predstavnici međunarodnih organizacija IOCU (1), CLEIC (2) i EFTAFC (3).

Na ovom zasedanju prihvaćeno je da se kao osnov za oznaku veličine obuće uzimaju dve karakteristične brojke: dužina obuće i obim obuće u metarzalno-falangalnom zglobu. Mere obuće izražavaju se u mm. Takođe je razmatran i izbor intervala veličine obuće.

Za program daljeg rada prihvaćeno je sledeće:

1. Terminologija koja odgovara veličini čizama i cipela i merenjima stopala, tj. dužini, širini i obimu,
2. Metode merenja dimenzije stopala,
3. Metoda označavanja i obeležavanja cipela koja je u skladu sa dimenzijama stopala,
4. Izbor intervala i brojeva koji odgovaraju vrednosti dužine i obima,
5. Metode merenja i kontrole kalupa ili ekvivalentne opreme,
6. Preporuke za uvođenje standardnog sistema.

Krajem 1970. god. započeti su radovi na sledećoj problematici:

— Terminologija u vezi sa merama obuće i merama stopala, oznake dužine širine i obima,
— Osnovne karakteristike sistema mera obuće na bazi »mondopoint« sistema.

Krajem 1971. god. započeti su radovi na intervalima veličina i na brojevima koji se preporučuju za mere dužina i obima.

Drugo zasedanje ISO/TC 137 održano je novembra 1971. god. u Parizu. Na ovom zasedanju donete su sledeće odluke:

- Prihvaćeno je da se i vrednosti obima stopala izražavaju u mm.
- Prihvaćeno je da se za označavanje širine koriste vrednosti dobivene iz obima stopala i da se one unose u oznake obuće, kao i donošenje intervala-gradacija dužine i širine.
- Za intervale veličine dužina prihvaćeno je 5 i 7 mm.

Usvojeno je da se ovaj komitet bavi sledećim pitanjima:

- Prenosenje mere stopala na mere kalupa,
- Odnos koji postoji između obima stopala i njene projekcije.

Tokom 1972. god. produženi su ranije započeti radovi ali je uključeno i izučavanje metode merenja stopala i metode merenja kalupa.

Takođe je izdat i predlog međunarodnog standarda ISO/DIS 2816 — Osnovne karakteristike sistema veličine obuće, pod imenom »mondopoint«. Pored navedenog izdat je i nacrt — Sistem gradacije dužina.

Treće zasedanje ISO/TC 137 održano je aprila 1973. god. u Londonu. Na ovom zasedanju prihvaćeno je da gradacija intervala dužine iznosi 5 i 7,5 mm i da se označavanje vrši sa dve karakteristične oznake i to dužinom i širinom koje su međusobno odvojene jednim simbolom.

Tokom 1973. god. izdat je prvi međunarodni standard: ISO 2816 — Osnovne karakteristike sistema veličine obuće, pod imenom »mondopoint«. U ovom standardu date su definicije i mesta merenja karakterističnih tačaka stopala, koje služe kao osnova za dobijanje sistema veličine obuće. Ovaj sistem karakterišu dve veličine:

- a) dužina stopala, u mm i
- b) širina stopala, u mm.

Takođe je izdat i nacrt koji je pripremila Francuska za sistem oznaka veličina čizama i cipela. Tokom 1974. god. izdati su sledeći dokumenti: Predlog međunarodnog standarda ISO/DIS 3355 — Veličine obuće. Sistem gradacija dužine, (sa primenom »mondopoint« sistema).

Nacrt — Veličina cipela, sistem gradacija širine.
Nacrt — Oznake mere obuće.

U ovom nacrtu za oznake mere obuće predviđena je dužina i širina obuće u mm. Predloženi su sledeći načini označavanja:

215-82 260/94 270/103

Pojedine zemlje predložile su sledeće dokumente:
Sav. Rep. Nemačka: Merenje kalupa

Čehoslovačka: Kalupi za obuću, dimenzije
Određivanje dimenzije stopala, radi konstrukcije kalupa za obuću

Mađarska: Metode merenja kalupa

Izdat je dokumenat Antropometrijska merenja stopala, koji su pripremili J. Chouquet-Stringer (Francuska) i J.K. Manning (Velika Britanija) Naredno zasedanje ovog komiteta održaće se od 9. do 11. oktobra 1974. god. u Berlinu.

Za ovo zasedanje predviđeno je razmatranje sledeće problematike:

- Sistem gradacije dužine obuće,
- Sistem gradacije širine obuće,
- Označavanje veličine obuće,
- Metode merenja kalupa,
- Metode merenja stopala i
- Uvođenje »mondopoint« sistema.

Na upitnik o uvođenju »mondopoint« sistema u najskorijoj budućnosti pozitivno su glasale: Francuska, Juž. Afr. Rep., Sav. Rep. Nemačka, Švajcarska, Čehoslovačka i Irska.

Uvođenje »mondopoint« sistema omogućiće jedinstven sistem oznaka i merenja obuće izražavajući mere u mm. Novim sistemom predviđena je izrada iste dužine obuće u više širina. To je značajno jer ispravna obuća je neophodna radi sprečavanja deformiteta stopala, što je iz dana u dan sve češća pojava. Radna sposobnost lica čija su stopala izložena naporima pri radu, veća je u ispravnoj obući. Novim jedinstvenim sistemom kupac će lakše pronaći adekvatnu obuću, bez obzira gde se u svetu nalazi ili bilo čiju uvezenu obuću kupi. »Mondopoint« sistem je jednostavan sistem koji će omogućiti modelarima i proizvođačima obuće lakše međusobno sporazumevanje. To će olakšati razmenu prilikom uvoza i izvoza obuće prema potrebama pojedinih zemalja, a postići će se i sigurnija međunarodna trgovina ovim proizvodima. Neadekvatan oblik, veličina, dužina i širina obuće, ne dovodi samo do deformacija nogu i naprezanju krvnih sudova, već izaziva i brže propadanje i deformaciju obuće.

XII zasedanje Tehničkog komiteta ISO/TC 34/SC za poljoprivredno-prehrambene proizvode

Anica Ratković, dipl. ing.

Na osnovu rešenja direktora Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju br. 07-2949/1 od 14. maja 1974. godine učestvovala sam kao delegat Jugoslovenskog zavoda na XII zasedanju Tehničkog komiteta ISO/TC 34/SC 3 za poljoprivredno-prehrambene proizvode, koje je održano u Varšavi, od 21. do 30. maja 1974. godine.

U okviru XII zasedanja Tehničkog komiteta ISO/34 radile su sledeće radne grupe:

1. Radna grupa Wg 8 — **Transport i skladištenje voća i povrća,**
2. „ „ Wg 1 — **Terminologija**
3. „ „ Wg 4 — **Suvo i sušeno voće**
4. „ „ Wg 3 — **Metode ispitivanja i**
5. „ „ Wg 2 — **Uzimanje uzoraka.**

Svi sastanci pomenutih grupa održani su od 21. do 30. maja 1974. godine prema ranije datom rasporedu. Sastanku su prisustvovali delegati 11 zemalja: Poljske, Francuske, Holandije, Bugarske, Sovjetskog Saveza, Čehoslovačke, Indije, Irana, Mađarske, Rumunije i Jugoslavije.

Sastanak je u 9,30, u hotelu Solec, otvorio predsednik Poljskog instituta za standardizaciju, pozdravio delegate i istakao značaj rada ove međunarodne institucije.

Naša delegacija uzela je aktivno učešće u svim radnim grupama, a posebno u grupama 3 i 2 gde je naša zemlja autor 3 predloga standarda koji su razmatrani na ovom zasedanju.

Radna grupa Wg 8 — Transport i skladištenje voća i povrća

Sekretarijat ove grupe drži Čehoslovačka pa je sastankom rukovodio i predsedavao član čehoslovačke delegacije dr S. Štampah.

Razmatrani su sledeći predlozi standarda:

- Skladištenje kupusa na otvorenom prostoru — autor ovog predloga je Mađarska,

- Skladištenje voća u uslovima kontrolisane atmosfere — Francuska,
- Standardizacija kartonske i drvene ambalaže — Francuska,
- Opšti standard za uslove transporta voća i povrća — Francuska,
- Čuvanje svežeg belog luka — Sovjetski Savez,
- Uslovi za čuvanje svežih šljiva za vreme od 1 do 3 meseca i
- Uslovi za transport i skladištenje mango plodova — Indija.

Predloženi nacrti standarda za kupus, beli luk i šljive su prihvaćeni s tim da se urade definitivni predlozi u kojima će biti obuhvaćene primedbe i predlozi dati na ovom zasedanju.

Predlog standarda za skladištenje voća u uslovima kontrolisane atmosfere nije usvojen, već je na predlog delegata Instituta za frigorifikaciju iz Pariza odlučeno, da se uradi novi standard koji će obuhvatiti biološke uslove i aspekte čuvanja svežeg voća i povrća, jer je ovaj Institut već izdao jednu publikaciju koja tretira fizičke aspekte ovog problema, pa je predloženo da se iz ove publikacije u postojeći dokument unese samo ono što se specifično odnosi na voće i povrće i da se tako dopunjeni dokument razmatra na sledećem zasedanju.

Program rada za naredni sastanak:

- Nastaviti rad na izradi standarda za ambalažu,
- Nastaviti rad na dokumentu za uslove čuvanja voća i povrća u kontrolisanoj atmosferi,
- Nastaviti rad na dokumentu za transport i čuvanje mangoa.
- Otpočeti rad na izradi predloga standarda za čuvanje i transport povrća proizvedenog u staklari (Bugarska), za skladištenje u uslovima sa primenom ventilacije (Sovjetski Savez, Rumunija, Mađarska) za krompir, kupus, papriku i ren, i predlog standarda za avionski transport lako kvarljivih poljoprivrednih proizvoda (Francuska).

Na ovom sastanku predloženo je da ubuduće ovu grupu vodi Rumunija. Predlog je od rumunskog

delegata u načelu prihvaćen s tim da se zvanična odluka donese preko nadležnih vladinih organizacija.

Takođe je razmatran ranije usvojen predlog da se započne rad na priručniku za skladištenje i transport voća i povrća. Međutim, imajući u vidu da je u međuvremenu već publikovana knjiga o uslovima skladištenja voća i povrća od Internacionalnog instituta za fri gorifikaciju u Parizu, odlučeno je da se ovo odloži za izvesno vreme.

Radna grupa Wg 1 — Terminologija

Sekretarijat ove grupe drži Poljska.

Izrada dokumenata i stručni rad odvija se preko Instituta u Skernjevici.

Na sastanku su razmatrani sledeći dokumenti:

- Botanička nomenklatura posebno za povrće posebno za voće,
- Morfološka i strukturna terminologija takođe posebno za voće i povrće. U dokumentima sa crtežima i naznakom pojedinih delova ploda, pored latinskih naziva dati su nazivi i na ruskom, francuskom i engleskom jeziku. Pošto na ove dokumente nisu stavljen primedbe, prihvaćeni su sa predlogom da se upute Komitetu TC-34 na usvajanje, a potom da se kao gotovi dokumenti dostave svim članicama i zainteresovanim organizacijama. Ovi dokumenti mogu poslužiti kao baza za izradu nacionalnih standarda.

Predloženo je da se nastavi sa izradom dokumenata za ostale vrste voća i povrća koje se ređe sreću, a za koje postoji interesovanje na međunarodnom tržištu, kao i da se otpočne rad na terminologiji, te da se donesu stručni termini koji će se koristiti u oblasti proizvodnje i prerade voća i povrća, pošto je i to predmet rada ove organizacije za standardizaciju.

Radna grupa Wg 4 — Suvo i sušeno voće

Sekretarijat ove radne grupe drži Iran — Institut za standardizaciju i industrijska istraživanja u Teheranu. Ova grupa otpočela je sa radom 1967. godine na predlog iranske delegacije i to je bio drugi sastanak ove grupe. Razmatrani su predloženi standardi za kikiriki i orah »Kašu kernea«. Autor predloga je Indija. U pomenutim predlozima sporno pitanje oko kojeg je vođena diskusija bila je vlaga. Delegati iz većine zemalja složili su se da je predloženi procenat od 9 % visok i da ga treba smanjiti na 7 % kako je to predložio delegat Francuske, a poljski delegati su predlagali da ovaj procenat bude 6 %. Odlučeno je da se privremeno prihvati 7 % i da se izvrše analize pa da se na narednom sastanku na osnovu rezultata analiza utvrdi definitivni procenat. Takođe je bilo primedbi da standard ne daje bliže definicije kvaliteta kada su u pitanju sorte, stepen zrelosti i sl.

pa je odlučeno da se ovaj predlog dopuni i da se u njemu definišu i posebne kvalitetne grupe, (ekstra, dobar i sl.) kao i za drugi razmatrani standard. Indija je prihvatila da za sledeći sastanak uradi nove predloge u koje će ući sve primedbe stavljen na ovom sastanku.

Na sastanku ove grupe razmatran je i dokument koji je izradio Sekretarijat, a koji se odnosi na terminologiju suvog i sušenog voća sa podacima o botaničkoj nomenklaturi na latinskom, engleskom i francuskom jeziku. Usvojen je predlog naše delegacije da se lista dopuni nazivima na ruskom jeziku.

Na osnovu diskusije i usaglašavanja sa ostalim međunarodnim organizacijama koje isto tako rade na ovim problemima, odlučeno je da se u rad uzme izrada standarda za rogač, kokosov orah, semenke kajsija, kao i jednog opšteg standarda za ove vrste sušenih proizvoda.

Radna grupa Wg 3 — Metode ispitivanja

Sekretarijat ove grupe drži Poljska, Institut za standardizaciju u Varšavi.

Na predlog poljske delegacije za predsednika je izabran član njihove delegacije.

Nakon iznetog kratkog izveštaja o radu u periodu od zadnjeg zasedanja u Budimpešti, prešlo se na razmatranje predloga standarda.

Prvi na dnevnom redu bio je predlog standarda — Određivanje isparljivih kiselina. Autor ovog predloga je Jugoslavija. Posle izlaganja delegata Jugoslavije, razmatrane su pismene primedbe i usmeni predlozi. Francuska delegacija je preko profesora Žolma (Jaulmes), koji se posebno bavi proučavanjem metode određivanja isparljivih kiselina dala svoj predlog sa dopunama za određivanje isparljivih kiselina konzervansa prisutnih u destilatu. Nakon diskusije usvojen je zajednički predlog jugoslovenske i francuske delegacije što su podržale i ostale delegacije, da se jugoslovenski predlog uzme kao osnovni i da se dopuni aneksom sa metodama koje su razrađene u Francuskoj: određivanje sum-pordioksida, askorbinske, benzoeve i mravlje kiseline kao mogućih isparljivih konzervansa. Francuska će svoj predlog poslati Jugoslaviji do kraja juna, a naša zemlja će onda sačiniti nov definitivni predlog i uputiti ga Sekretarijatu do kraja septembra.

Drugi dokument: Određivanje alkaliteta ukupnog i u vodi rastvorljivog pepela. Autor ovog dokumenta je takođe Jugoslavija. Predlog je usvojen bez značajnih primedbi, osim predloga francuske delegacije da se rezultat izrazi samo u miliekvivalentima. Nakon ove izmene dokument će biti upućen Tehničkom komitetu na usvajanje.

Na razmatranju su bili sledeći dokumenti:

- Određivanje gvožđa. Predložene su dve metode: ortofenantrolin metoda, autor je Francuska i alfa-

-alfa-dipiridil metoda, autor Čehoslovačka. Obe metode su usvojene, prva kao osnovna a druga kao rutinska metoda.

— Piknometrijska metoda za određivanje suve materije u sokovima, autor ove metode je Poljska. Metoda je prihvaćena s tim da se dopuni prema datim primedbama uključujući i tabelu koja treba da bude zamenjena tabelom koja se koristi u Sovjetskom Savezu, dopunjena za preračunavanje na 100 g i 100 ml.

— Kolorimetrijska metoda za određivanje benzo-eve kiseline. Autor ove metode je Mađarska. Predlog je prihvaćen s izvesnim dopunama.

Određivanje šećera brzom rutinskom metodom po Lejn-Eitonu nije razmatrano. Predlog metode trebalo je da izradi delegacija Engleske, a pošto ga nije dostavila, to je Sekretarijat sam uradio prvi nacrt sa kojim se Engleska nije složila, pa je ovo pitanje ostavljeno za naredni sastanak.

Određivanje organskih kiselina gasnom hromatografijom prema već ranijoj obavezi trebalo je da uradi Engleska, međutim, Sekretarijat do sada nije primio nikakav predlog.

Iznet je izveštaj o stavovima pojedinih članica po pitanju revizije ranije usvojenih dokumenata. Mišljenje francuskih delegata je da je najveći broj metoda zastareo i da ih je potrebno dopuniti. Ovako dopunjen materijal biće dostavljen članicama na mišljenje.

Na ovom sastanku doneta je odluka da se osnuje nova grupa 9, koja treba da radi na mikrobiološkim metodama za oblast voća i povrća i proizvoda od voća i povrća. Ovaj predlog je prihvaćen, mada će se članicama uputiti i pismeni akt o kome treba da se izjasne.

Predloženo je da se u narednom programu rada pokrene izrada predloga standarda i to: Metode određivanja nitrata i nitrita u voću i povrću kao i u njihovim proizvodima, zatim određivanje arsena, pektinskih materija, čega se prihvatila Bugarska, cinka (Sovjetski Savez), količina voća u kašastim sokovima i prirodnih bojnih materija. Takođe je dogovoreno, da se pre početka rada na metodi određivanja rezidnih pesticida u proizvodima konsultuje Codex Alimentarius i da se metode određivanja usaglase.

Radna grupa Wg 2 — Uzimanje uzoraka

Sekretarijat ove grupe drži Mađarska.

U ovoj grupi razmatrana su dva dokumenta. Autor dokumenta »Uzimanje uzoraka voća i povrća i prerađenih proizvoda« je Jugoslavija. Na ovom

predlogu radi Tehnički fakultet u Zagrebu. Na sastanku u Varšavi nije bio prisutan niko od autora ovog dokumenta pa su prisutni članovi jugoslovenske delegacije uzeli učešća u diskusiji i dali potrebna obaveštenja, bez mogućnosti da se upuste u detalje. Članovi poljske i sovjetske delegacije predložili su da se ovaj dokumenat, koji treba ponovo uraditi, usaglasi sa predlogom standarda »Sampling Procedures and Tables for inspection by attributes« Draft International Standard ISO/DIS 2859 koji je izradila Francuska, a koji je poslat na usvajanje. Svi delegati su se složili da se ovaj dokument uzme kao osnova a da se izradi novi. Poljska i sovjetska delegacija su stavile primedbu na nivo AQL od 6,3, da je prihvatljiv samo za određeni nivo kvaliteta, pa su predložili kada je u pitanju mikrobiološka kontrola da nivo bude 2%. Dalje je predloženo da se izradi detaljniji plan uzimanja uzoraka i pripremanje za analizu.

Uz saglasnost naše delegacije odlučeno je da se sve stavljene primedbe pošalju pismeno Jugoslaviji koja će na osnovu ovih primedaba i francuskog dokumenta o uzimanju uzoraka izraditi novu verziju predloga do kraja septembra i poslati Sekretarijatu.

Drugi dokument koji je bio na razmatranju je »Mogućnost primene matematičko-statističkih metoda pri uzimanju uzoraka voća i povrća«. Autor ovog dokumenta je Čehoslovačka. Nakon diskusije po ovom dokumentu, zaključeno je da se pri izradi nove verzije predloga standarda »Uzimanje uzoraka voća i povrća« uzme u obzir i ova metoda. Plenarni sastanak potkomiteta SC 3 za voće i povrće i proizvoda od voća i povrća, održan je poslednjeg dana, 30. maja. Plenarnom sastanku predsedavao je član Jugoslovenske delegacije, prof. dr Gordana Niketić-Aleksić.

Pored izveštaja o radu pojedinih grupa ovog potkomiteta, o saradnji sa ostalim internacionalnim organizacijama, razmotrena su pitanja daljeg rada potkomiteta, pa je dat predlog da se potkomitet reorganizuje i da radne grupe prerastu u potkomitete ili da se srodne grupe izdvoje, a potkomitet obrazuje samo nekoliko grupa, što bi predstavljalo jednu stepenicu više u razvoju i jačanju ove organizacije. Na zahtev delegata obrazloženje za ovakav način organizovanja biće dostavljeno pismeno svim članicama. Delegati su zamoljeni da se o ovom materijalu prodiskutuje u odgovarajućim institucijama u zemlji i da se primedbe i sugestije dostave Sekretarijatu.

Naredni sastanak potkomiteta SC 3 i Tehničkog komiteta TC 34, održaće se 1975. godine u Ankari od 22. do 30. septembra.

primena novih jugoslovenskih standarda za pisanje datuma i numeraciju dana i sedmica

Mirko Ristić, dipl. ing.

Krajem prošle godine objavljeni su jugoslovenski standardi

- JUS A.D0.105 — Pisanje datuma u numeričkom obliku
- JUS A.D0.106 — Razmena informacija. Predstavljanje ordinalnih datuma
- JUS A.D0.107 — Utvrđivanje dana u sedmici na osnovu datuma
- JUS A.D0.108 — Numeracija sedmica u godini.

Ovi standardi su u skladu sa preporukama ISO R 2014 i R 2015 i standardom ISO 2711 Međunarodne organizacije za standardizaciju. Ni u tim međunarodnim dokumentima, a ni u pomenutim jugoslovenskim standardima, nije posebno istaknuto kakve se sve koristi, mogu dobiti njihovom primenom pa ćemo pokušati da ih u sledećem razmatranju iznesemo.

Nov način pisanja datuma i numeracija dana i sedmica polazi od toga da su svi planovi i programi prilagođeni ustaljenom sedmičnom ritmu života. Pored toga, posebna prednost ovakvog načina pisanja datuma veoma je pogodna za mehanografsku obradu podataka u elektronskim računskim centrima.

Ovde ćemo istaći neke primere gde primena pomenutih standarda može koristiti:

- za pravljenje rasporeda i planova onih radova i aktivnosti koji se ne ponavljaju, ili ne bi moralo da se ponavljaju u sedmodnevnom ciklusu, već koji bi trebalo da se ponavljaju u dvosedmičnom ili višesedmičnom ciklusu. (Naravno, sva ta ponavljanja bi se događala uvek istoga dana u sedmici.)
- za pravljenje rasporeda i planova onih radova i aktivnosti čiji rokovi bi se inače određivali stihijski, po datumima u mesecu, ne vodeći računa o tome koji je to radni

dan u sedmici i kako bi to moglo ili trebalo da utiče na raspored ostalih radova i aktivnosti,

- za obradu podataka i kalkulacije sa vremenima u elektronskim računskim centrima.

Korišćenjem ovih standarda u izradi rasporeda i planova mogla bi da se izbegnu, na primer, mnoga nepotrebna zagušivanja u saobraćaju pri dolasku i odlasku sa posla, u snabdevanju električnom i drugom energijom, za vreme vikenda, pri odlasku i povratku sa godišnjeg odmora i pri korišćenju raspoloživih kapaciteta odmarališta, na časovima predavanja i vežbanja za studente za vreme obeda u fabričkim restoranima i samouslugama. Uz pomoć ovih standarda određivao bi se, na primer, raspored za »svaku četvrtu parnu nedelju«, ili za »svaku neparnu nedelju«, ili za »svaku treću nedelju«, ili »prva polovina osoblja radi svake neparne sedmice pre podne, a parne po podne, a druga polovina osoblja radi obratno«.

Ugovaranje rokova isporuke može biti sa tolerancijom u okviru jedne ili dve sedmice, i sl. Pravljenje rasporeda vremena u privatnom životu, u porodici itd., može biti sa odgovarajućim ciklusom ponavljanja po sedmicama.

Bilo bi takođe omogućeno jednostavnije i preciznije informisanje o radnim subotama, ili o radu lekarskih službi, o radu u drugoj i trećoj smeni, dežurstvima, periodičnim pregledima mašina, transportnih sredstava i sl., periodičnom održavanju radnih sastanaka, itd. Moglo bi se izbeći paralisanje javnih funkcija i snabdevanja za vreme višednevnih praznovanja, i sl. Praktično predstavljeni kalendari u jednom od tih standarda (za godine 1973. do 1980.) omogućavaju planiranje i za period od više godina.

Prema tome, da bi se sve ovo moglo postizati, potrebno je navići se, da kao što se zna »koji je datum i dan u sedmici danas«, da se zna i »koja je sedmica i dan u sedmici danas«, što nam omo-

gućavaju navedeni standardi. Dakle, raspored i plan po vremenu, u svim pomenutim slučajevima treba da bude izražen nekim prostim pravilom koje se lako pamti i kontroliše, a ne nekim posebnim beleženjem u uobičajenim kalendarima, čime se ne uočava pravilnost i životni ritam.

Ilustracije radi, dajemo ovde kalendare za 1974. i 1975. godinu, uzete iz JUS A.D0.108, koji sadrži kalendare za godine (1973.—1980.). Naravno da se

spoljna forma kalendara može prilagođavati prema potrebi, na primer, da bude svaki stubac iz kalendara na posebnom listu sa praznim prostorom za unošenje raznih znakova i zabeleški, ili da budu po tri stupca na jednom listu, opet sa praznim prostorom uz svaki stubac, i sl.

Na kraju, možda bi trebalo razmisliti da li je ovde u pitanju samo korist, ili bi to trebalo da postane bezuslovna potreba savremenog i budućeg života.

NUMERACIJA SEMMICA U GODINI 1974

Tabela 2

JANUAR	FEBRUAR			MART			APRIL			MAJ			JUNI			JUL			AVGUST			SEPTEMBAR			OKTOBAR			NOVEMBAR			DECEMBAR					
	sedmica	datum	dan	sedmica	datum	dan	sedmica	datum	dan	sedmica	datum	dan	sedmica	datum	dan																					
01	01	02	P	01	02	P	01	02	P	01	02	P	01	02	P																					
	03	04	U	03	04	U	03	04	U	03	04	U	03	04	U																					
	05	06	S	05	06	S	05	06	S	05	06	S	05	06	S	05	06	S																		
	07	08	Č	07	08	Č	07	08	Č	07	08	Č	07	08	Č	07	08	Č																		
	09	10	P	09	10	P	09	10	P	09	10	P	09	10	P	09	10	P																		
	11	12	U	11	12	U	11	12	U	11	12	U	11	12	U	11	12	U																		
	13	14	S	13	14	S	13	14	S	13	14	S	13	14	S	13	14	S																		
	15	16	Č	15	16	Č	15	16	Č	15	16	Č	15	16	Č	15	16	Č																		
	17	18	P	17	18	P	17	18	P	17	18	P	17	18	P	17	18	P																		
	19	20	U	19	20	U	19	20	U	19	20	U	19	20	U	19	20	U																		
	21	22	S	21	22	S	21	22	S	21	22	S	21	22	S	21	22	S																		
	23	24	Č	23	24	Č	23	24	Č	23	24	Č	23	24	Č	23	24	Č																		
	25	26	P	25	26	P	25	26	P	25	26	P	25	26	P	25	26	P																		
	27	28	U	27	28	U	27	28	U	27	28	U	27	28	U	27	28	U																		
	29	30	S	29	30	S	29	30	S	29	30	S	29	30	S	29	30	S																		
	31		Č	31		Č	31		Č	31		Č	31		Č	31		Č																		
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č			Č
			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P			P
			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U			U
			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S			S
			Č			Č			Č		</																									

NUMERACIJA SEMMICA U GODINI 1975

Tabela 3

JANUAR			FEBRUAR			MART			APRIL			MAJ			JUNI			JUL			AVGUST			SEPTEMBAR			OKTOBAR			NOVEMBAR			DECEMBAR		
sedmica	dan	ordinalni broj	sedmica	dan	ordinalni broj	sedmica	dan	ordinalni broj																											
01	30	P	034	03	P	052	31	P	090	28	P	118	02	P	153	30	P	181	28	P	209	01	P	244	29	P	272	03	P	307					
	31	U	035	04	U	063	01	U	091	29	U	119	03	U	154	01	U	182	29	U	210	02	U	245	04	U	308	04	U	336					
	01	S	036	05	S	054	02	S	092	30	S	120	04	S	155	02	S	183	30	S	211	03	S	246	05	S	309	05	S	337					
	02	Č	037	06	Č	065	03	Č	093	01	Č	121	05	Č	156	03	Č	184	31	Č	212	04	Č	247	06	Č	310	06	Č	338					
	03	P	038	07	P	066	04	P	094	02	P	122	06	P	157	04	P	185	01	P	213	05	P	248	07	P	311	07	P	339					
02	04	S	039	08	S	067	05	S	095	03	S	123	07	S	158	05	S	186	02	S	214	06	S	249	08	S	312	08	S	340					
	05	N	040	09	N	068	06	N	096	04	N	124	08	N	159	06	N	187	03	N	215	07	N	250	09	N	313	09	N	341					
	06	P	041	10	P	069	07	P	097	05	P	125	09	P	160	07	P	188	04	P	216	08	P	251	10	P	314	10	P	342					
	07	U	042	11	U	070	08	U	098	06	U	126	10	U	161	08	U	189	05	U	217	09	U	252	11	U	315	11	U	343					
	08	S	043	12	S	071	09	S	099	07	S	127	11	S	162	09	S	190	06	S	218	10	S	253	12	S	316	12	S	344					
03	09	Č	044	13	Č	072	10	Č	100	08	Č	128	12	Č	163	10	Č	191	07	Č	219	11	Č	254	13	Č	317	13	Č	345					
	10	P	045	14	P	073	11	P	101	09	P	129	13	P	164	11	P	192	08	P	220	12	P	255	14	P	318	14	P	346					
	11	S	046	15	S	074	12	S	102	10	S	130	14	S	165	12	S	193	09	S	221	13	S	256	15	S	319	15	S	347					
	12	N	047	16	N	075	13	N	103	11	N	131	15	N	166	13	N	194	10	N	222	14	N	257	16	N	320	16	N	348					
	13	P	048	17	P	076	14	P	104	12	P	132	16	P	167	14	P	195	11	P	223	15	P	258	17	P	321	17	P	349					
04	14	U	049	18	U	077	15	U	105	13	U	133	17	U	168	15	U	196	12	U	224	16	U	259	18	U	322	18	U	350					
	15	S	050	19	S	078	16	S	106	14	S	134	18	S	169	16	S	197	13	S	225	17	S	260	19	S	323	19	S	351					
	16	Č	051	20	Č	079	17	Č	107	15	Č	135	19	Č	170	17	Č	198	14	Č	226	18	Č	261	20	Č	324	20	Č	352					
	17	P	052	21	P	080	18	P	108	16	P	136	20	P	171	18	P	199	15	P	227	19	P	262	21	P	325	21	P	353					
	18	S	053	22	S	081	19	S	109	17	S	137	21	S	172	19	S	200	16	S	228	20	S	263	22	S	326	22	S	354					
05	19	N	054	23	N	082	20	N	110	18	N	138	22	N	173	20	N	201	17	N	229	21	N	264	23	N	327	23	N	355					
	20	P	055	24	P	083	21	P	111	19	P	139	23	P	174	21	P	202	18	P	230	22	P	265	24	P	328	24	P	356					
	21	U	056	25	U	084	22	U	112	20	U	140	24	U	175	22	U	203	19	U	231	23	U	266	25	U	329	25	U	357					
	22	S	057	26	S	085	23	S	113	21	S	141	25	S	176	23	S	204	20	S	232	24	S	267	26	S	330	26	S	358					
	23	Č	058	27	Č	086	24	Č	114	22	Č	142	26	Č	177	24	Č	205	21	Č	233	25	Č	268	27	Č	331	27	Č	359					
24	P	059	28	P	087	25	P	115	23	P	143	27	P	178	25	P	206	22	P	234	26	P	269	28	P	332	28	P	360						
05	25	S	060	29	S	088	26	S	116	24	S	144	28	S	179	26	S	207	23	S	235	27	S	270	29	S	333	29	S	361					
	26	N	061	30	N	089	27	N	117	25	N	145	29	N	180	27	N	208	24	N	236	28	N	271	30	N	334	30	N	362					
	27	P	062				28	P	118	26	P	146				25	P	237	25	P	237				27	P	300	29	P	363					
	28	U	063				27	U	119	27	U	147				26	U	238	26	U	238				28	U	301	30	U	364					
	29	S	064				28	S	120	28	S	148				27	S	239	27	S	239				29	S	302	31	S	365					
30	Č	065				29	Č	121	29	Č	149				28	Č	240	28	Č	240				30	Č	303									
31	P	066				30	P	122	30	P	150				29	P	241	29	P	241				31	P	304									
01	S	067				31	S	123	31	S	151				30	S	242	30	S	242				01	S	305									
02	N	068				01	N	124	01	N	152				31	N	243	31	N	243				02	N	306									

anotacije predloga jugoslovenskih standarda

iz oblasti laboratorijskog stakla

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11225 — Piknometri po Lipkin-u	JUS B.E4.402
Predlog br. 11226 — Piknometri po Sprengler-u	JUS B.E4.403
Predlog br. 11227 — Piknometri po Reischauer-u	JUS B.E4.404
Predlog br. 11228 — Piknometri po Hubbard-u	JUS B.E4.405
Predlog br. 11229 — Piknometri po Bingham-u	JUS B.E4.406
Predlog br. 11230 — Piknometri po Jaulmes-u	JUS B.E4.407

Predlozi su posebno odštampani i poslani zainteresovanim preduzećima, ustanovama i organizacijama.

Interesenti koji ove predloge nisu primili, mogu da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se naknadno dostave.

iz oblasti industrije prerade nafte

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11218 — Tečna goriva. Petroleumi	JUS B.H2.311
Predlog br. 11219 — Tečna goriva. Gorivo za mlazne motore. Tip I	JUS B.H2.331
Predlog br. 11220 — Mineralna ulja. Specijalno ulje za dvotaktne dizel-motore	JUS B.H3.044
Predlog br. 11221 — Mineralna ulja. Turbinska ulja	JUS B.H3.210

Predlozi standarda su izrađeni u okviru Jugoslovenskog društva za primenu goriva i maziva SMEITJ, pod rukovodstvom posebno oformljene Komisije za standarde, uz učešće stručnjaka i grupa stručnjaka u zemlji i predstavnika JZS, a formirani su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju.

Predlozi standarda predstavljaju nove savremene verzije u pogledu definicija derivata nafte i sistematizacije grupisanja proizvoda. Prilagođeni su zahtevima motorne i mašinske industrije u zemlji i proizvodnim mogućnostima naše industrije za preradu nafte.

Predlozi su umnoženi u dovoljnom broju primeraka i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, organizacijama i ustanovama u zemlji. Zainteresovane radne organizacije i ustanove koje nisu dobile tekstove ovih predloga, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se naknadno dostave radi stavljanja eventualnih primedbi.

iz oblasti zaštite od korozije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

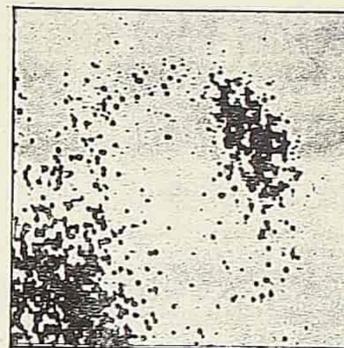
Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11223 Određivanje postojanosti metalnih materijala u atmosfera zasićene vodene pare.....	JUS C. A5.021
---	---------------

Predlog br. 11224 Određivanje postojanosti metalnih materijala u atmosferi zasićene vodene pare koja sadrži SO₂. . . **JUS C.A5.022**

Predlozi standarda izrađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju u cilju upotpunjavanja jugoslovenskih standarda za galvanske prevlake.

Predlozi standarda su umnoženi i dovoljnom broju primeraka i dostavljeni zainteresovanim preduzećima, organizacijama i ustanovama u zemlji. Zainteresovane radne organizacije i ustanove koje nisu dobile tekstove ovih predloga, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se naknadno dostave radi stavljanja eventualnih primedbi.

iz oblasti poljoprivredno-prehrambenih proizvoda

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11231 Zelene banane, uputstvo za uskladištenje i smeštaj	JUS E.B2.182
Predlog br. 11232 Sveži ananas, uputstvo za smeštaj i transport	JUS E.B2.183
Predlog br. 11233 Karfiol, uputstvo za uskladištenje na hladnoći	JUS E.B2.184
Predlog br. 11234 Jabuke, uputstvo za uskladištenje na hladnoći	JUS E.B2.185
Predlog br. 11235 Kruške, uputstvo za uskladištenje na hladnoći	JUS E.B2.186
Predlog br. 11236 Breskve, uputstvo za uskladištenje na hladnoći	JUS E.B2.187
Predlog br. 11237 Sirovo zrno kafe, određivanje količine vode, osnovna referentna metoda	JUS E.B8.015
Predlog br. 11238 Sirovo zrno kafe, određivanje količine vode, praktična metoda	JUS E.B8.016
Predlog br. 11239 Zrno kakao, određivanje presekom	JUS E.B8.017
Predlog br. 11240 Zrno kakao, određivanje količine vode (praktična metoda)	JUS E.B8.018
Predlog br. 11241 Čaj, određivanje pepela nerastvorljivog u kiselini	JUS E.B8.019
Predlog br. 11242 Sveže voće i povrće, uzimanje uzoraka	JUS E.B8.020
Predlog br. 11243 Žitarice i mahunjače—mleveni proizvodi, uzimanje uzoraka	JUS E.B8.021
Predlog br. 11244 Začini. Nomenklatura I lista	JUS E.B8.022

Predlozi standarda urađeni su na bazi dokumenata Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

Predlozi su umnoženi i dostavljeni organizacijama. Zainteresovani koji nisu dobili tekst predloga standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, sa zahtevom da im se materijal dostavi.

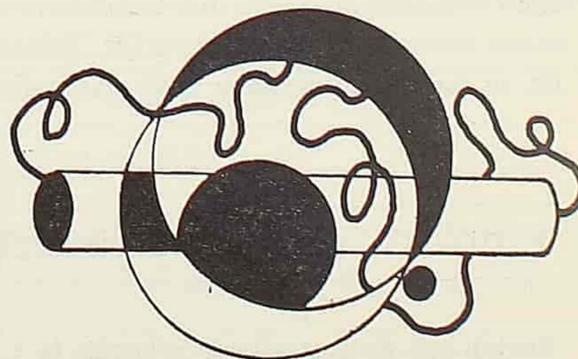
iz oblasti podnih pokrivača od plastičnih masa i gume

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi standarda iz oblasti podnih pokrivača od plastičnih masa i gume:

Predlog br. 11245 — Podni pokrivači. Podni pokrivači od PVC-a bez podloge. Uslovi kvaliteta	JUS G.E4.022
Predlog br. 11246 — Podni pokrivači. Određivanje debljine pokrivnog sloja — korisne debljine	JUS G.S2.756

Nacrti predloga standarda pripremljeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju. Redakciju nacrti izvršila je Stručna komisija za podne pokrivače od plastične mase i gume.

Predlozi su posebno umnoženi i dostavljeni zainteresovanim preduzećima i ustanovama. Interesenti koji nisu dobili navedne predloge standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se naknadno dostave.

iz oblasti neorganske hemije

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11247	Ispitivanje natrijumhlorida, tehničkog. Određivanje materije nerastvorne u vodi ili u kiselini i pripremanje osnovnih rastvora za neka određivanja	JUS H.B8.321
Predlog br. 11248	„ Određivanje sadržaja sulfata u obliku barijumsulfata. Gravimetrijska metoda	JUS H.B8.322
Predlog br. 11249	„ Određivanje halogena, izraženih kao hlor. Merkurimetrijska metoda	JUS H.B8.323
Predlog br. 11250	„ Određivanje sadržaja kalcijuma i magnezijuma. EDTA-kompleksometrijske metode	JUS H.B8.324
Predlog br. 11251	„ Određivanje gubitka mase na 110 °C ..	JUS H.B8.325
Predlog br. 11252	Borna kiselina, tehnička. Određivanje sadržaja borne kiseline. Volumetrijska metoda	JUS H.B8.341
Predlog br. 11253	Boroksid, tehnički. Određivanje sadržaja boroksida. Volumetrijska metoda	JUS H.B8.342
Predlog br. 11254	Dinatrijumtetraborati, tehnički. Određivanje sadržaja natrijumoksida, boroksida i gubitka pri žarenju	JUS H.B8.343
Predlog br. 11255	Borna kiselina, boroksid, dinatrijumtetraborati i sirovi natrijumborati, tehnički. Određivanje sumpornih jedinjenja. Volumetrijska metoda ..	JUS H.B8.345
Predlog br. 11256	Borna kiselina, boroksid i dinatrijumtetraborati, tehnički. Određivanje sadržaja bakra. Fotometrijska metoda sa cinkdibenzilditiokarbamatom	JUS H.B8.346
Predlog br. 11257	Natrijumborati sirovi, tehnički. Određivanje sadržaja natrijumoksida i boroksida. Volumetrijska metoda	JUS H.B8.347
Predlog br. 11258	Natrijumborati sirovi, tehnički. Određivanje gubitka mase posle žarenja na 900 °C	JUS H.B8.348

Navedeni predlozi standarda rađeni su u Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju na bazi standarda i preporuka Međunarodne organizacije za standardizaciju, Tehničkog komiteta za hemiju (ISO/TC 47).

Zainteresovane radne organizacije i institucije koje nisu dobile navedene predloge mogu ih naknadno na svoj zahtev dobiti od Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, p.p. 933.

iz oblasti industrijskih dizalica

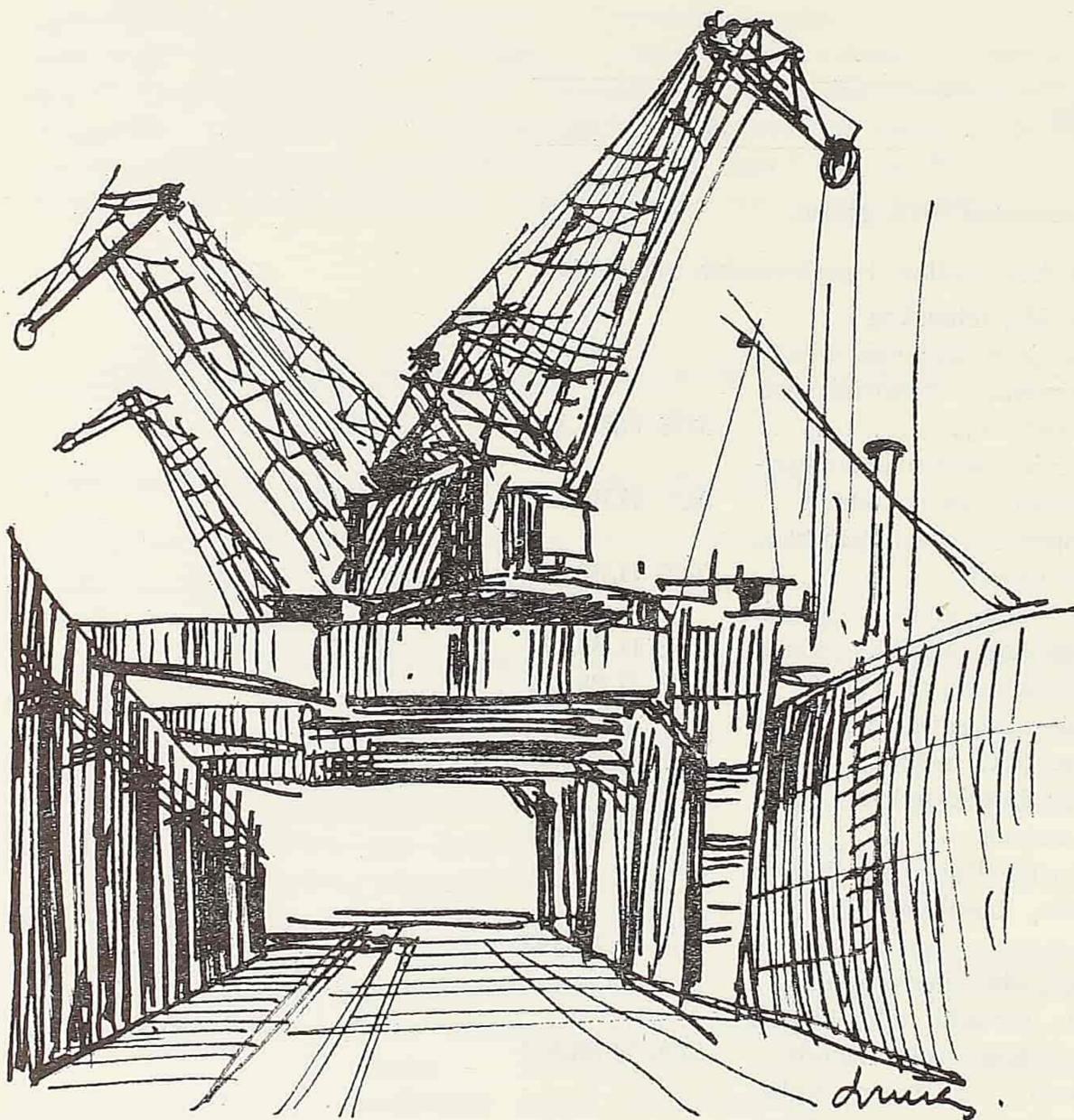
Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavlja na javnu diskusiju sledeći standard:

Predlog br. 11259	Industrijske dizalice. Tehnički propisi za upotrebu čelične i užadi od biljnih i veštačkih vlakana na dizalicama	JUS M.D1.080
--------------------------	--	---------------------

Predlog standarda je uradilo preduzeće »Ivo Lola Ribar«, Železnik.

Zainteresovane organizacije koje nisu dobile tekst predloga ovoga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša 54, p.p. 933, sa zahtevom da im se materijal dostavi.

iz oblasti rashladne i termičke opreme

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11260 Pravila i zajedničke smernice za ispitivanje aparata koji koriste plinska goriva **JUS M.R2.010**

Predlog br. 11261 Aparati za velike kuhinje koji koriste plinska goriva **JUS M.R2.820**

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile tekst ovih predloga standarda, mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se dostave radi stavljanja eventualnih primedbi, izmena ili dopuna.

Zahtevi za slanje predloga mogu se dostaviti najkasnije do 15. novembra 1974. godine.

iz oblasti opreme energetskih transformatora

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi sledećih jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11262 Energetski transformatori. Izolatori. IPT
1 (revizija) **JUS N.H1.045**

Predlog br. 11263 „ Izolatori IPT 12; 24; 38 **JUS N.H1.065**

Gornji predlozi su izrađeni u Elektrotehničkom institutu preduzeća »Rade Končar« — Zagreb u okviru rada TO 14 JEK-a i dostavljeni na razmatranje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile predloge ovih standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se dostave.

iz oblasti kondenzatora i otpornika

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. januar 1975. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju sledeći predlozi jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11264 Tantalski kondenzatori sa tečnim ili čvrstim elektrolitom. Pojmovi i metode ispitivanja .. **JUS N.R2.601**

Predlog br. 11265 Nepromenljivi otpornici. Pojmovi i metode ispitivanja **JUS N.R3.010**

Predlog br. 11266 Potenciometri. Pojmovi i metode ispitivanja .. **JUS N.R3.501**

Predloge je pripremio Tehnički odbor 40 jugoslovenskih elektrotehničkih komiteta. Zainteresovane organizacije treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju radi dobijanja gornjih predloga.

iz oblasti eksploziona zaštite

Krajnji rok za dostavljanje primedbi je 1. decembar 1974. godine.

Ovim se stavljaju na javnu diskusiju predlozi sledećih jugoslovenskih standarda:

Predlog br. 11267 Eksploziona zaštita. Aparat za određivanje maksimalnog eksperimentalnog sigurnosnog raspora **JUS N.S8.030**

Predlog br. 11268 „ Metoda za određivanje maksimalnog eksperimentalnog sigurnosnog raspora **JUS N.S8.031**

Gornji predlozi su izrađeni u Elektrotehničkom institutu preduzeća »Rade Končar«, Zagreb, u okviru rada TO 31 JEK-a i dostavljeni na razmatranje zainteresovanim preduzećima i ustanovama.

Zainteresovane radne organizacije koje nisu dobile predloge ovih standarda mogu se obratiti Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju sa zahtevom da im se dostave.

IS P R A V K E

— U standardu **JUS C.D3.120** objavljenom u »Službenom listu SFRJ« br. 69/72., u tabeli 2, za leguru CuZn40Pb3. Sv, u vertikalnim kolonama 3 i 4, umesto t i stanja »tvrdo«, treba staviti horizontalne male crtice.

U tabeli 9, na stranama 7 i 8 tačkice su pogrešno utisnute. Treba izbrisati tačkice koje se u vertikalnoj koloni 2 nalaze između slova Č i broja, a u koloni 3 treba utisnuti tačkice ispred slova Č, a između slova i broja treba ih izbrisati.

— U standardu **JUS C.D5.120** objavljenom u »Službenom listu SFRJ« br. 9/72, u tabeli 1 za leguru CuZn37.Č55, zatezna čvrstoća treba da iznosi preko 55 umesto 44, a granica razvlačenja preko 48 umesto 46.

Oznaka legure Cu Zn 39 Pb2. Č51 u istoj tabeli treba da se ispravi i da glasi:
CuZn39Pb2.Č54.

U zaglavlju tabele 1 oznake σ_M , kp/mm², za zateznu čvrstoću i σ_0 , 2, kp/mm², za granicu razvlačenja, nepravilno su napisane δm_2 i $\delta 0,2$.

— U standardu **JUS C.D4.520**, objavljenom u »Službenom listu SFRJ« br. 9/72., u tački 4 nalaze se tačke između oznake dimenzije i standarda koje treba izbrisati.

— U standardu **JUS C.D4.521**, objavljenom u »Službenom listu SFRJ« br. 9/72., u tački 4 nalaze se tačke između oznake dimenzije i standarda koje treba izbrisati. Pri kraju za oznaku pasa stoji JUS C.D4.251, a treba JUS C.D4.521.

Molimo imaoce standarda da uvažavaju naglašene ispravke i izvrše odgovarajuće korekcije u svojim primercima.

*Iz
Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju*

međunarodna
standardizacija

primljena dokumentacija

Ovaj pregled sadrži predloge međunarodnih standarda, usvojene standarde i drugu važniju dokumentaciju koju je Jugoslovenski zavod za standardizaciju primio od Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

Preporučuje se zainteresovanima da koriste ovu dokumentaciju u prostorijama Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, ili po posebnom traženju putem izrade kopija, uz obavezu plaćanja troškova reprodukcija.

dokumentacija ISO

ISO/TC 2 — Vijci, navrtke i pribor

Međunarodni standard:

br. 2702 »Vijci za lim od termički obrađenog čelika. Mehaničke karakteristike«

ISO/TC 4 — Kotrljajni ležaji

Međunarodni standardi:

br. 3097 »Kotrljajni ležaji. Igličasti ležaji. Metrička serija. Serija mera 48 i 49. Tolerancije klase normalnih tolerancija«

br. 3228 »Kotrljajni ležaji. Kotrljajni ležaji sa spoljnom površinom i sa širokim unutrašnjim prstenom. Nosaci ležaja od livenog gvožđa i nosaci od presovanog čelika«

ISO/TC 5 — Metalne cevi i fitinzi

Međunarodni standardi:

br. 2084 »Prirubnice cevnih vodova za opšte svrhe. Dimenzije za spoj«

ISO/TC 10 — Crteži (opšti principi)

Međunarodni standard:

br. 1302 »Tehnički crteži. Način označavanja površinske obrade na crtežima«

ISO/TC 16 — Klinovi i žlebovi

Međunarodni standardi:

br. 2491 »Tanki paralelni klinovi i odgovarajući žlebovi. Dimenzije u mm«

br. 2492 »Tanki konični klinovi sa nosom ili bez nosa i odgovarajući žlebovi. Dimenzije u mm«

ISO/TC 17 — Čelik

Međunarodni standardi:

br. 82 »Ispitivanje čelika zatezanjem«

br. 86 »Ispitivanje zatezanjem čeličnih limova i traka debljine od 0,5 do 3 mm«

br. 89 »Ispitivanje čelične žice zatezanjem«

ISO/TC 22 — Drumska vozila

Međunarodni standardi:

br. 1919 »Drumska vozila. Svećice za paljenje M 14×1,25 sa ravnom osnovom«.

br. 2534 »Drumska vozila. Ispitivanje motora — bruto snage«.

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3536/I »Automobili. Sigurnosna stakla. Rečnik. Deo I«

br. 3537 »Automobili. Sigurnosna stakla. Metode ispitivanja mehaničkih karakteristika«

br. 3538 »Automobili. Sigurnosna stakla. Metode ispitivanja optičkih osobina«

(Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 23 — Poljoprivredne mašine i traktori

Predlog međunarodnog standarda:

br. 3600 »Poljoprivredne mašine. Priručnici i tehnička dokumentacija. Uputstva za standardno ispitivanje« (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 26 — Bakar i bakarne legure

Predlozi međunarodnih standarda:

br. 3486 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Ravno valjani limovi u hladnom stanju. Dimenzije i tolerancije«

br. 3487 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Hladno valjani limovi u koturovima ili trakama. Dimenzije i tolerancije«

br. 3488 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Šipka za izradu okruglih, kvadratnih i šestougaoonih žica. Dimenzije i tolerancije«

br. 3489 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Vučene šipke okruglog preseka. Dimenzije i tolerancije«

- br. 3490 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Vučene šipke šestougaonog preseka. Dimenzije i tolerancije«
 br. 3491 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Vučene šipke kvadratnog preseka. Dimenzije i tolerancije«
 br. 3492 »Bakar i bakarne legure za gnječenje. Vučena žica okruglog preseka. Dimenzije i tolerancije« (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 29 — Sitan alat

Međunarodni standardi:

- br. 3109 »Ključevi i odvijači. Umetak sa šestougaonikom za vijke sa šestougaonom rupom u glavi«

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 521 »Mašinski razvrtači sa cilindričnom i Morze koničnom drškom«
 br. 3440 »Burgije sa pločicama od tvrdog metala sa cilindričnom drškom za metale i plastične mase«
 br. 3465 »Ručni razvrtači sa koničnom drškom«
 (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 31 — Gume, naplaci i ventili

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3324/I »Pneumatici i točkovi za vazduhoplove. Deo I. Specifikacije«. (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 33 — Vatrostalni materijal

Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3403 »Visoko silikatni vatrostalni materijali (siliko-proizvodi). Ispitivanja«
 br. 3404 »Alumosilikatni vatrostalni materijal. Hemijska ispitivanja« (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 34 — Poljoprivredni prehrambeni proizvodi

Međunarodni standardi:

- br. 2166 »Šargarepa. Uputstvo za skladištenje«
 br. 2167 »Kupus u glavicama. Uputstvo za skladištenje«
 br. 2168 »Stono grožđe. Uputstvo za skladištenje na hladnoći«

ISO/TC 35 — Boje i lakovi

Međunarodni standardi:

- br. 511 »Olovno belo«
 br. 842 »Uzimanje uzoraka sirovina za boje i lakove«
 br. 1248 »Pigmenti na bazi oksida gvožđa«
 br. 2808 »Boja i lakovi. Određivanje debljine premaza«
 br. 2810 »Boje i lakovi. Uputstvo za vršenje ispitivanja pod prirodnim vremenskim uslovima«

ISO/TC 36 — Kinematografija

Međunarodni standardi:

- br. 543 »Kinematografija. Definicija, označavanje i ispitivanje sigurnosnog kinematografskog filma«
 br. 1020 »Kinematografija. Dimenzije kalemova za namotavanje duplih 8 mm kinematografskih filmova pri dnevnoj svetlosti«

ISO/TC 38 — Tekstil

Međunarodni standard:

- br. 2646 »Vuna. Merenje dužine vlakana postupkom sistema češljanja, na aparatu koji daje grafičku raspodelu dužina vlakana«

ISO/TC 42 — Fotografija

Međunarodni standardi:

- br. 1203 »Fotografija. Fotografске kamere. Mesto za bočni otvor i veličina slike«
 br. 1754 »Fotografija. Fotografски aparati koji koriste filmove od 35 mm i ispod toga. Dimenzije slika«
 br. 2803 »Fotografija. Mikro-filmovi presvučeni slojem želatina i srebra. Obrada i konzerviranje radi stavljanja u arhivu«

ISO/TC 44 — Varenje

Međunarodni standardi:

- br. 2553 »Varovi. Predstavljanje simbolima na crtežima«

ISO/TC 45 — Elastomeri i proizvodi na bazi elastomera

Međunarodni standard:

- br. 1402 »Hidrostatsko ispitivanje gumenih creva«

ISO/TC 54 — Etarska ulja

Međunarodni standardi:

- br. 3044 »Etarsko ulje eukaliptus citrodora«
 br. 3062 »Etarsko ulje australskog sandalovog drveta«
 br. 3142 »Etarsko ulje pupoljaka karanfilića«
 br. 3214 »Etarsko ulje kubebe«
 br. 3215 »Etarsko ulje muskatnog oraha«
 br. 3216 »Etarsko ulje kasije«
 br. 3217 »Etarsko ulje citrusa«

ISO/TC 57 — Metrologija i karakteristika površina

Međunarodni standardi:

- br. 1878 »Klasifikacija instrumenata i naprava za merenje i procenu geometrijskih parametara obrađene površine«
 br. 1879 »Instrumenti za merenje površinske hrapavosti metodom profila. Osnovi principi. Termini i definicije«

ISO/TC 60 — Zupčnici

Međunarodni standardi:

- br. 53 »Osnovni profil cilindričnog zupčanika za opšte svrhe«

ISO/TC 61 — Plastične mase

Međunarodni standardi:

- br. 174 »Plastične mase. Određivanje indeksa viskoznosti PVC smola u razblaženom rastvoru«
-
- br. 293 »Plastične mase. Pripremanje epruveta presovanjem iz termoplastičnih masa«
-
- br. 2561 »Plastične mase. Određivanje zastalog monomer stirena u polistirenu gasnom hromatografijom«
-
- br. 2798 »Plastične mase. Određivanje kopolimer smola vinilhlorida«

Predlog međunarodnog standarda:

- br. 3451 »Plastične mase. Određivanje sadržaja pepela. Opšta metoda (Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 79 — Laki metali i njihove legure

Međunarodni standard:

- br. 3255 »Magnezijum i magnezijumove legure. Određivanje aluminijuma. Hromazural S fotometrijska metoda«

ISO/TC 82 — Rudarstvo

Međunarodni standardi:

- br. 721 »Bušenje stena. Monoblok-bur-gije«
-
- br. 1721 »Bušenje stena. Pribor za perkusivno bušenje dugačkih rupa. Specijalni navoj 1 1/2—2 n (38—51 mm)«

ISO/TC 91 — Površinski aktivna sredstva

Međunarodni standard:

- br. 673 »Analiza sapuna. Određivanje sadržaja stranih materija slabo rastvorljivih u etanolu«

ISO/TC 95 — Kancelarijske mašine

Međunarodni standard:

- br. 3066 »Duplikatori. Postavljanje repera«

ISO/TC 97 — Računske mašine i obrada informacija

Međunarodni standardi:

- br. 841 »Numeričko upravljanje mašinama. Nomenklatura osa i pokreta za numeričko upravljanje mašinama«
-
- br. 2375 »Obrada informacija. Postupak registracije znakova preklopa«
-
- br. 2539 »Bušene trake bloka promenljivog formata za obradu po konturi i pozicioniranje na mašinama sa numeričkim upravljanjem«

ISO/TC 100 — Lanci, lančnici za prenos snage i konvejere

Međunarodni standard:

- br. 1977/II »Lanci za konvejere, transportne pločice i lančnici. Deo II: Lančnici

ISO/TC 101 — Transporteri i elevatori

Međunarodni standard:

- br. 2406 »Transporteri i elevatori. Transporteri. Prenosivi i stabilni elevatori. Konstruktivne karakteristike«

ISO/TC 107 — Metalne i druge neorganske prevlake

Međunarodni standardi:

- br. 1456 »Metalne prevlake. Elektrolitičke prevlake »nikl-hroma«. Metalna prevlaka«
-
- br. 1457 »Elektrolitičke prevlake bakarnikl-hroma na čeliku ili gvožđu«
-
- br. 1458 »Metalne prevlake. Elektrolitička prevlaka nikla«

ISO/TC 108 — Mehanički udari i vibracije

Međunarodni standardi:

- br. 2371 »Aparati za uravnotežavanje ugrađenih delova. Opis i karakteristika«
-
- br. 2631 »Uputstvo za određivanje vibracija kojima je izloženo ljudsko telo«
-
- br. 3080 »Uputstvo za mehaničko uravnotežavanje glavne parne turbine za trgovačke brodove«

ISO/TC 110 — Vozila unutrašnjeg transporta

Međunarodni standard:

- br. 2330 »Viljuškari. Kraci viljuške. Tehničke karakteristike i ispitivanje«

ISO/TC 113 — Merenje protoka tečnosti u otvorenim kanalima

Međunarodni standard:

- br. 2425 »Merenje protoka tečnosti u kanalima na bazi plime i oseke«

ISO/TC 115 — Pumpe

Međunarodni standard:

- br. 3069 »Centrifugalne pumpe sa usisavanjem na kraju. Dimenzije šupljina za zaptivanje«

ISO/TC 130 — Tehnologija grafičke industrije

Međunarodni standardi:

- br. 2835 »Štamparski otisci i boje. Procenjivanje postojanosti dnevne svetlosti«
-
- br. 2836 »Štamparski otisci i boje. Procenjivanje otpornosti prema vodi«
-
- br. 2837 »Štamparske boje i otisci. Procenjivanje otpornosti prema rastvaračima«

- br. 2838 »Štamparske boje i otisci. Procenjanje otpornosti prema alkalijama«
- br. 2839 »Štamparske boje i otisci. Procenjanje otpornosti prema rastvaračima«
- br. 2838 »Štamparske boje i otisci. Procenjanje otpornosti prema alkalijama«
- br. 2839 »Štamparske boje i otisci. Procenjanje otpornosti prema sapunu«
- br. 2840 »Štamparski otisci i boje. Određivanje otpornosti otisaka prema deterdžentima«
- br. 2841 »Štamparski otisci i boje. Određivanje otpornosti otisaka prema aeru«
- br. 2842 »Štamparski otisci i boje. Određivanje otpornosti otisaka prema mastima i uljima za jelo«
- br. 2843 »Štamparski otisci i boje. Određivanje otpornosti prema vosku za impregnaciju«
- br. 2844 »Štamparski otisci i boje. Određivanje otpornosti otisaka prema začinima«

ISO/TC 131 — Hidraulični sistem i njihovi organi

Međunarodni standard:

- br. 2944 »Sistemi za prenos, hidraulični i pneumatski nazivni pritisci«

ISO/TC 133 — Sistem mera i označavanje veličina odeće
Predlozi međunarodnih standarda:

- br. 3635 »Oznake veličina odeće. Definicije i postupak određivanja
- br. 3636 »Oznaka veličina odeće. Muška odeća i odeća za dečake, gornja (izuzev pletene odeće)«
- br. 3637 »Oznake veličina odeće. Ženska odeća i odeća za devojke, gornja (izuzev pletene odeće)«
- br. 3638 »Oznake veličina odeće. Dečija odeća«
(Rok za primedbe je 1. II 1975. godine)

ISO/TC 138 — Cevi i fitinzi od plastičnih masa za transport fluida

Međunarodni standard:

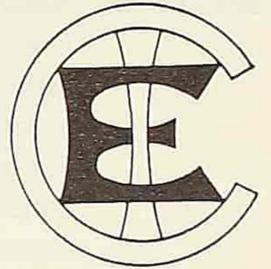
- br. 3162 »Plastične cevi. Merenje dimenzija«

ISO/TC 152 — Gips

Međunarodni standardi:

- br. 3048 »Obloge od gipsa. Opšti uslovi ispitivanja«
- br. 3049 »Obloge od gipsa. Određivanje fizičkih osobina praha gipsa«
- br. 3051 »Obloge od gipsa. Određivanje mehaničkih osobina«
- br. 3052 »Obloge od gipsa. Određivanje sadržaja kristalne vode«

dokumentacija IEC

- IEC/TC 10 Tečni i gasoviti dielektrici**
Dopuna br. 2 IEC publikacije 74 (Drugo izdanje, 1963. god.) Metoda procene stabilnosti izolacionih ulja prema oksidaciji
Juli 1974. god. Cena: 8 šv. fr.
- IEC/TC 15 Izolacioni materijali**
IEC publikacija 450 (Prvo izdanje, 1974. god.)
Merenje srednjeg viskometričnog stepena polimeracije papira za upotrebu u elektrotehnici, pre i posle starenja
Juli 1974. god. Cena 29 šv. fr.
- IEC/TC 36 Izolatori**
IEC publikacije 233 (Drugo izdanje, 1974. god.): Ispitivanje šupljih izolatora koji se upotrebljavaju u električnoj opremi
Cena: 23 šv. fr.
IEC publikacija 471 (Prvo izdanje, 1974. god.)
Dimenzije kuka i ušica u sklopu sa elementima lančanih izolatora
Cena: 14 šv. fr.
- IEC/TC 39 Elektronske cevi**
IEC publikacija 441: Fotometrijske i kalorimetrijske metode merenja svetlosti koju emituje ekran katodne cevi (Prvo izdanje, 1974. god.)
Cena: 26 šv. fr.
- IEC/TC 40 Kondenzatori i otpornici za elektronske uređaje**
IEC publikacija 62: Kodovi za označavanje otpornika i kondenzatora (Treće izdanje, 1974. god.)
Cena: 24 šv. fr.
IEC publikacija 103 C: Dodatak C publikaciji 103 (1969) Aluminijski elektrolitski kondenzatori dugog veka trajanja (tipa 1) i opšte primene (tiper)
Juni 1974. god. Cena: 6 šv. fr.
- IEC/TC 45 Nuklearna instrumentacija**
IEC publikacija 462: Standardni postupci ispitivanja fotomultiplikacionih cevi za scintilaciona brojanja
(Prvo izdanje, 1974. god.)
Cena: 48 šv. fr.
- IEC publikacija 340 A: Prva dopuna publikacije 340 (1970) Metode ispitivanja pojačavača i predpojačavača poluprovodničkih detektora za jonizaciona zračenja (Izdanje 1974. god.)
Cena: 18 šv. fr.
- IEC publikacija 460: Prenosni merači zračenja sa scintilacionim detektorom gama zraka, za ispitivanje terena. (Prvo izdanje 1974. god.)
Cena: 30 šv. fr.
- IEC publikacija 463: Prenosni merači i monitori X-zraka ili gama-zraka koji se koriste u radiološkoj zaštiti (Prvo izdanje 1974. god.)
Cena: 55 šv. fr.
- Izmena br. 1 publikacije 323 (1970) Analogni opsezi napona i logički nivoi za nuklearne instrumente koji se priključuju na dekretnu mrežu
Maj 1974. god. Cena: 6 šv. fr.
- IEC/TC 50 Ispitivanje uticaja okoline**
IEC publikacija 68-2-2: Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Deo 2: Ispitivanja. Postupak B: Povišena temperatura bez vlage. (Četvrto izdanje, 1974. god.)
Cena: 66 šv. fr.
IEC publikacija 68-3-1: Osnovna ispitivanja uticaja okoline. Deo 3: Osnovne informacije. Odeljak 1:
Ispitivanja sniženom temperaturom i povišenom temperaturom bez vlage)
- IEC/TC 51 Feromagnetni materijali**
IEC publikacija 205 B. Dopuna B
IEC publikacije 205 (Prvo izdanje, 1966 god.)
Izračunavanje efektivnih parametara magnetnih jezgara (Prvo izdanje, juni 1974. god.)
Cena: 8 šv. fr.
- IEC/TC 59 Radna sposobnost električnih naprava za domaćinstvo**
IEC publikacija 456 (Prvo izdanje, 1974 god.)
Postupci za merenje radne sposobnosti električnih mašina za pranje rublja u domaćinstvu
Cena: 72 šv. fr.

IEC/TC 60 B Registrovanje video

IEC publikacija 461: Vremenski kod regulacije magnetoskopa (Prvo izdanje, 1974. god.)
Cena: 18 šv. fr.

IEC/TC 61 Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo.

Dopuna br. 1 IEC publikacije 335-6 (Prvo izdanje, 1973. god.) Bezbednost električnih naprava za domaćinstvo i sličnih aparata. Posebni uslovi za električne štednjake
Izmena tač. 11.7. Jun 1974. god.
Cena: 4 šv. fr.

IEC/TC 64 Električne instalacije u zgradama

IEC publikacija 448 (Prvo izdanje 1974. god.)
Dozvoljeno opterećenje strujom provodnika za električne instalacije u zgradama
Juni 1974. god. Cena: 27,5 šv. fr.

IEC/TSC 66A Generatori

IEC publikacija 453 A. Prva dopuna IEC publikacije 453 (1973): Amplitudno modulirani signal — generatori (Prvo izdanje, 1974. god.)
Cena: 24 šv. fr.

kalendar zasedanja

Kalendar zasedanja tehničkih komiteta, potkomiteta i drugih organa međunarodnih organizacija Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i Međunarodne elektrotehničke komisije (IEC).

U ovoj rubrici objavljujemo nova sazvana i planirana zasedanja, prema informacijama iz Biltena ISO i Biltena IEC, koja u prethodnim biltenima »Standardizacija« nisu objavljena.

Planirana zasedanja označena su znakom*. Datumi i mesta ovih zasedanja biće naknadno definitivno određeni.

Zainteresovana preduzeća, organizacije i ustanove koje žele da o svom trošku pošalju stručnjake na neko od ovih zasedanja, treba da se obrate Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Beograd, Cara Uroša br. 54, radi dobijanja potrebnih objašnjenja.

Za učešće na zasedanju ISO i IEC potrebno je pismeno ovlašćenje Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju, pošto je JZS u tim organizacijama učlanjen u ime naše zemlje.

kalendar zasedanja ISO

1974

Oktobar

1	Toronto	*ISO/TC 121/SC 5	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu. Držači i nosači za medicinsku opremu
1—3	Helsinki	*ISO/TC 6/SC 2	Papir, karton i celulozna pulpa. Metode ispitivanja i uslovi za kvalitet papira i kartona
1—3	Toronto	*ISO/TC 121/SC 1	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu. Spojnice za aparate za anesteziju
2	Toronto	*ISO/TC 121/SC 4	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu. Terminologija
2—4	Toronto	*ISO/TC 121/SC 3	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu. Aparati za udisanje
2—4	London	*ISO/TC 131/SC 3	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Cilindri
2—4	London	*ISO/TC 131/SC 8	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Ispitivanje delova
2—4	Otava	*ISO/TC 155	Nikal i niklove legure
3	Toronto	*ISO/TC 121/SC 2	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu
3—4	Berlin	ISO/TC 21/SC 5	Vatrogasna oprema. Nepokretni sistemi za gašenje požara
4	Toronto	*ISO/TC 121	Oprema za anesteziju i aparati za disanje za medicinsku opremu
4	Helsinki	*ISO/TC 6	Papir, karton i celulozna pulpa
4	London	*ISO/TC 131/SC 5	Hidraulični sistemi i njihovi organi. Komponente upravljanja
7—8	Kopenhagen	*ISO/TC 59/SC 6	Zgradarstvo. Konstrukcije, spoljne obloge, unutrašnja potpodela
7—11	Cimpina	*ISO/TC 67	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa
7—11	Vašington	*ISO/ZC 97/SC 13	Računske mašine i obrada informacija. Međusobni spojevi opreme
8	Cimpina	*ISO/TC 67/SC 5	Računske mašine i obrada informacija. Programski jezici
8	Cimpina	*ISO/TC 67/SC 8	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Ternitura za rotaciono bušenje
		*ISO/TC 98/SC 1	Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija. Terminologija i simboli
8—9	Turin	ISO/TC 22/SC 8	Drumska vozila. Osvetljenje i signalizacija

17—19	SSSR	ISO/TC 57	Metrologija i karakteristika površina
9—10	Cimpina	*ISO/TC 67/SC 1	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Cevovodi
9—10	Cimpina	*ISO/TC 67/SC 7	Materijal i oprema za industriju nafte i prirodnog gasa. Cevi za bušenje od aluminijumskih legura
9—10	London	*ISO/TC 148	Mašine za šivenje
9—11	Stokholm	*ISO/TC 10/SC 8	Tehnički crteži. Crteži u građevinarstvu
9—11	SSSR	ISO/TC 57/SC 3	Metrologija i karakteristike površina. Instrumenti za merenje neravnina, nelinearnosti, centričnosti i cilindričnosti
9—11	Berlin	*ISO/TC 137	Sistemi veličina, označavanje i obeležavanje odeće
10	Stokholm	*ISO/TC 98/SC 3	Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija. Opterećenja, sile i druga dejstva
11	Stokholm	*ISO/TC 98/SC 4	Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija. Granice deformacija
14	Stokholm	*ISO/TC 98	Osnove statičkih proračuna građevinskih konstrukcija
14—15	Stokholm	*ISO/TC 59/SC 4	Zgradarstvo. Tolerancije u zgradarstvu
14—15	Pariz	*ISO/TC 68/SC 1	Standardizacija u oblasti bankarstva. Izmena bankarskih podataka
14—15	Pariz	*ISO/TC 111/SC 1	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Lanci
16—17	Pariz	*ISO/TC 68/SC 2	Standardizacija u oblasti bankarstva. Bankarske operacije
16—18	Pariz	ISO/TC 43/SC 1	Akustika. Buka
17—18	Pariz	*ISO/TC 111/SC 2	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor. Kuke
18	Pariz	*ISO/TC 68/SC 3	Standardizacija u oblasti bankarstva. Terminologija
18—19	Miami	*ISO/TC 150/SC 2	Implanti za hirurgiju. Kardiovaskularna hirurgija
21—25	Tokio	*ISO/TC 97/SC 14	Računske mašine i obrada informacija. Predstavljanje elemenata podataka
23—25	Ženeva	*ISO/TC 10/SC 1	Tehnički crteži. Opšti principi
23—25	Ženeva	ISO/TC 133	Sistem mera i označavanje veličina odeće
24—25	Pariz	*ISO/TC 145	Grafički simboli
29—31	Pariz	*ISO/TC 22/SC 9	Drumska vozila. Dinamička vožnja i ponašanje na putu
30—31	Milano	*ISO/TC 72/SC 1	Tekstilne mašine i pomoćni uređaji. Mašine, uređaji za pripremu vlakana za pređenje i istezanje
	Miami	*ISO/TC 4/SC 4	Kotrljajni ležaji. Tolerancije
	Miami	*ISO/TC 4/SC 8	Kotrljajni ležaji. Osnovno opterećenje i vek trajanja
		*ISO/TC 11/SC 4	Parni kotlovi i sudovi pod pritiskom. Sudovi pod pritiskom serijske proizvodnje
		*ISO/TC 14	Krajevi vratila
	Brisel	*ISO/TC 16	Klinovi i žlebovi
	SAD	*ISO/TC 22/SC 19	Drumska vozila. Točkovi
	Brisel	*ISO/TC 23/SC 11	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za unutrašnje radove u farmama i stočarstvu
		*ISO/TC 24/SC 5	Sita, određivanje granulometrijskog sastava sejanjem i drugim metodama
		*ISO/TC 30/SC 4	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Metode registrovanja
		*ISO/TC 30/SC 6	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Rečnik
	SAD	*ISO/TC 31/SC 4	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za kamione i autobuse
	Kanada	*ISO/TC 31/SC 6	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za mašine za zemljane radove
	Berlin	*ISO/TC 47/SC 10	Hemija. Fluorovodonična kiselina
	Pariz	*ISO/TC 52/SC 2	Hermetičke limenke za životne namirnice. Limenke za mlečne proizvode
		*ISO/TC 59/SC 1	Zgradarstvo. Modularna koordinacija
	London	*ISO/TC 79/SC 2	Laki metali i njihove legure
	Poljska	*ISO/TC 96	Dizalice i drugi uređaji za dizanje i odgovarajuća oprema za ekskavatore
	Pariz	*ISO/TC 134/SC 2	Veštačka đubriva. Uzimanje uzoraka
	SAD	*ISO/TC 139	Furnirske ploče (šperploče)
		*ISO/TC 149/SC 1	Bicikli. Metode ispitivanja i odgovarajući kriterijumi za bicikle i njihove sklopove
		ISO/TC 154	Dokumenti, osnovni podaci u administraciji, trgovini i industriji

Okto-bar-Novem-bar

31—1	SAD	*ISO/TC 31/SC 3	Gume, naplaci i ventili. Gume i naplaci za automobile, motocikle i skutere
		*ISO/TC 127/SC 4	Mašine za zemljane radove. Kolircijalna nomenklatura. Klasifikacija i performanse

Novem-bar

4—8	Berlin	*ISO/TC 97/SC 2	Računske mašine i obrada informacija. Skupovi znakova i kodiranje
5—7	Firenca	*ISO/TC 95/SC 17	Kancelarijske mašine. »Kreditne karte« i identifikacione karte
6—7	Pariz	*ISO/TC 22/SC 7	Drumska vozila. Uređaj za ubrizgavanje i prečistači goriva
9—16	Tokio	*ISO/TC 61	Plastične mase
11—13	Prag	*ISO/TC 20/SC 5	Aero i kosmonautika. Klimatski i radni uslovi za avionsku opremu
11—13	Cirih	*ISO/TC 95/SC 15	Kancelarijske mašine. Numeričke i alfanumeričke kancelarijske mašine
11—13	Berlin	*ISO/TC 97/SC 15	Računske mašine i obrada informacija. Etiketiranje i struktura nizova abrazija
12—14	Berlin	*ISO/TC 153/SC 2	Ventili za opštu upotrebu. Rad sa aktuatorima
12—15	Esen	ISO/TC 82/SC 2	Rudarstvo. Elementi transportera
18—21	Rim	*ISO/TC 95/SC 14	Kancelarijske mašine. Tastatura
18—21	London	ISO/TC 48	Laboratorijsko stakleno posuđe i aparati
19—21	Berlin	*ISO/TC 20/SC 8	Aero i kosmonautika. Terminologija
19—21	London	ISO/TC 78	Aromatični ugljovodonici
26—28	Pariz	*ISO/TC 17/SC 15	Čelik. Železničke šine i njihove veze
28	Nju Delhi	*ISO/TC 34/SC 5	Poljoprivredni prehrambeni proizvodi. Mleko i mlečni proizvodi
28—29	London	*ISO/TC 20/SC 6	Aero i kosmonautika. Standardna atmosfera
	Pariz	*ISO/TC 22/SC 11	Drumska vozila. Sigurnosno staklo
	Madrid	ISO/TC 23/SC 8	Poljoprivredne mašine i traktori. Vinogradarska oprema
		*ISO/TC 30/SC 17	Merenje protoka tečnosti u zatvorenim kanalima. Merač protoka
		*ISO/TC 44/SC 2	Varenje. Definicije položaja vara
		ISO/TC 83/SC 1	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Gimnastička sprava
	Pariz	*ISO/TC 91	Površinski aktivna sredstva
		*ISO/TC 95/SC 16	Kancelarijske mašine. Označavanje simbolima kancelarijskih mašina
	Engleska	*ISO/TC 97/SC 9	Računske mašine i obrada informacija. Programski jezici za numeričko upravljanje
		*ISO/TC 111	Lanci za dizanje, njihove spojke i pribor
	Milano	*ISO/TC 134/SC 1	Veštačko đubrivo. Terminologija i označavanje etiketama
	Berlin	*ISO/TC 134/SC 3	Veštačka đubriva. Fizikalne osobine

Decem-bar

2—4	Pariz	*ISO/TC 97/SC 7	Računske mašine i obrada informacija. Definicija i analiza problema
5—6	Filadelfija	*ISO/TC 150/SC 3	Implanti za hirurgiju. Neurohirurgija
9—11	Nju Delhi	*ISO/TC 8/SC 9	Brodogradnja. Čamci i pribor za spasavanje
	Nju Delhi	*ISO/TC 8/SC 11	Brodogradnja. Terminologija, simboli, crteži itd.
		*ISO/TC 20/SC 4	Aero i kosmonautika. Vijčana roba za letilice
		*ISO/TC 20/SC 9	Aero i kosmonautika. Opterećenje vazduhoplova
	Pariz/Moskva	*ISO/TC 23/SC 5	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za obradu tla
	Rim	*ISO/TC 23/SC 7	Poljoprivredne mašine i traktori. Oprema za žetvu i konzervaciju
		*ISO/TC 73/SC 4	Pitanja široke potrošnje. Nožarstvo
		*ISO/TC 119/SC 2	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Metode uzimanja i ispitivanje praha (uključujući praškove za tvrde metale)
		*ISO/TC 119/SC 1	Materijali i proizvodi metalurgije praha. Terminologija
	Milano	*ISO/TC 134/SC 4	Veštačka đubriva. Hemijske analize

Nepoznati podaci za mesec

		*ISO/TC 44/SC 5	Varenje. Ispitivanje vara
	Milano	*ISO/TC 47/SC 1	Hemija. Opšte metode
		*ISO/TC 58	Boce za gasove
		*ISO/TC 59/SC 2	Zgradarstvo. Terminologija, simboli i usaglašavanje jezičnog izražavanja
		ISO/TC 59/SC 8	Zgradarstvo. Spoljni radovi

Moskva	*ISO/TC 69/SC 4	Primena statičkih metoda. Statička kontrola kvaliteta
	*ISO/TC 94	Lična zaštitna sredstva. Zaštitna odeća i oprema
	*ISO/TC 110/SC 3	Vozila unutrašnjeg transporta. Točkovi i točkići za unutrašnji transport
Francuska	*ISO/TC 115/SC 3	Pumpe. Uslovi isporuke
	*ISO/TC 116/SC 3	Aparati za grejanje prostorija. Aparati za pojedinačno grejanje
	*ISO/TC 83/SC 2	Gimnastičke sprave i sportska oprema. Kamping
	*ISO/TC 135/SC 5	Ispitivanje bez rezanja. Metode ispitivanja radijacijama
	*ISO/TC 130/SC 6	Nameštaj. Kancelarijski nameštaj

kalendar zasedanja IEC

IEC

1974.

Oktobar	Berlin	SC 3A	Grafički simboli za šeme
Novembar	Ljubljana	SC 23A	Instalacione cevi
Jesen	Brisel	TC 26	Električna zavarivanja
Novembar	Milano	TC 45	Nuklearna instrumentacija
Novembar	Milano	TC 45A	Instrumenti za reaktore
Novembar	Milano	SC 45B	Instrumenti za radio-zaštitu
Novembar	Cirih	TC 52	Štampana kola
Oktobar	London	TC 55	Žice za namotaje
Novembar	Milano	TC 61	Bezbednost električnih naprava za domačinstvo
Novembar	Milano	SC 61	Bezbednost električnih kancelarijskih mašina
Novembar	Hag	TC 62	Elektromedicinski aparati
Novembar	Hag	SC 62A	Opšti aspekti elektromedicinskih aparata
Novembar	Hag	SC 62B	Rentgen aparati do 400 kV i pribor
Novembar	Hag	SC 62C	Uređaji za zračenje velike snage i oprema za nuklearnu medicinu
Novembar	Hag	SC 62D	Elektromedicinski aparati
Novembar	—	TC 72	Automatska kontrola

1975.

Maj	Tokio	TC 4	Hidraulične turbine
Mart	Pariz	TC 12	Radiokomunikacije
Mart	Pariz	SC 12	Radio-prijemnici
Mart	Pariz	SC 12D	Antene
Mart	Pariz	SC 12E	Uređaji za mikrotalase
Maj	Tokio	TC 22	Elektronski uređaji velike snage
Maj	Tokio	SC 22B	Usmerači sa poluprovodnikom
Maj	Tokio	TC 35	Elementi
Maj	Tokio	TC 47	Naprave od poluprovodnika i integrisana strujna kola
Maj	Tokio	SC 47A	Integrisana strujna kola
Maj	Tokio	TC 48	Elektromehanički sastavni delovi za telekomunikacione uređaje
Maj	Tokio	SC 48A	Grla za elektronske cevi i pribor
Maj	Tokio	SC 48B	Konektori
Maj	Tokio	SC	Sklopke
Maj	Tokio	TC 49	Pnezo — električni uređaji
April	SSSR	TC 57	Sistemi prenosa preko energetske vodova
Mart	Pariz	TC 60	Registrowanje zvuka i slike
Mart	Pariz	TC 60A	Registrowanje zvuka
Mart	Pariz	TC 60B	Registrowanje slike
Mart	Pariz	TC 60C	Oprema za nastavu i vežbe u oblasti registrowanja zvuka
April	SSSR	TC 65	Merenje i upravljanje industrijskim procesima
April	SSSR	SC 65A	Proučavanje sistema
April	SSSR	SC 65B	Elementi sistema
April	SSSR	TC 68	Magnetske legure i čelik
Maj	Montro	CISPR	Specijalni međunarodni komitet za radio-smetnje

informacije ISO

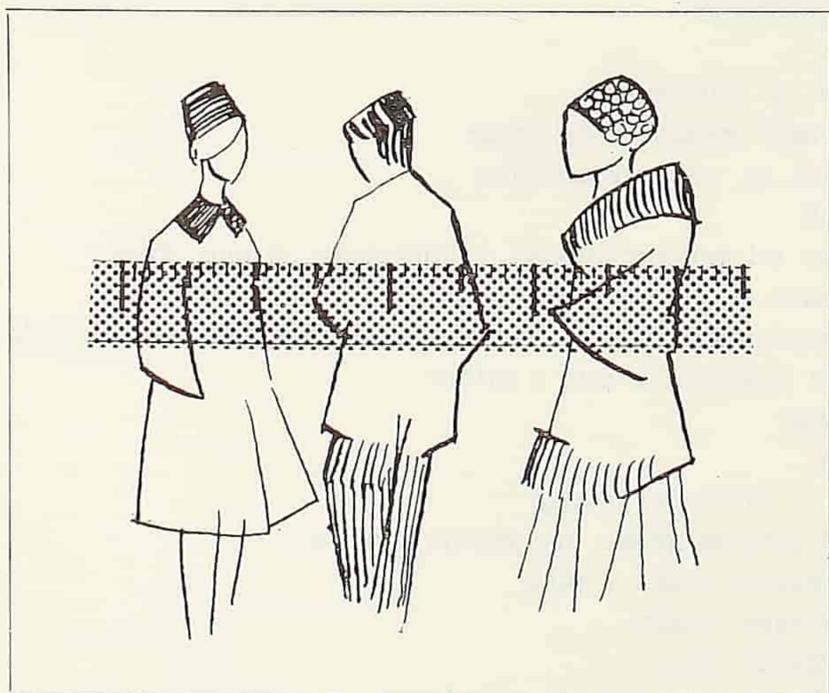
U ovoj rubrici objavljuju se stručne i druge informacije iz informativnog biltena Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO).

racionalni sistem obeležavanja veličina odeće

Tehnički komitet ISO/TC 133 učinio je znatan napredak u donošenju jedinstvenog sistema obeležavanja veličina odeće. Cilj je da mnogobrojni postojeći sistemi budu zamenjeni jednim, kako bi se izbegle situacije da žena koja često putuje i kupuje odeću u raznim zemljama, ne traži haljinu broj 14 u Engleskoj, 2 B 45 u Čehoslovačkoj, 40 u Frnacuskoj, 44 u Italiji, itd.

Posle pažljive studije različitih sistema, Tehnički komitet ISO/TC 133 (u okviru koga rade različite specijalizovane radne grupe), pripremio je nacрте međunarodnih standarda u vezi sa obeležavanjem veličina odeće i to:

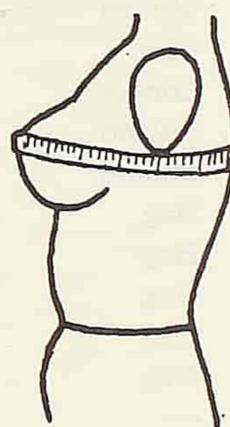
- obeležavanje gornje muške i dečije muške odeće.
- obeležavanje gornje ženske i dečije ženske odeće.

Jednoglasno je usvojeno da se novi međunarodni sistem obeležavanja veličina odeće zasniva na telesnim merama (golog tela) u cm, koje predstavljaju u standardnom obliku kontrolne mere figure, bez obzira na trenutnu modu i stil odeće. Ovim se izbegava dvosmislenost definicija različitih mesta merenja.

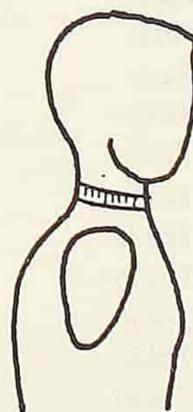
Nacrt definicije za obim grudi izgleda ovako:

Maksimalni obim grudi meri se pri normalnom disanju u stojećem stavu subjekta, santimetar ide preko lopatice, ispod pazuha i preko vrha grudi.

Predložena definicija za obim vrata je:

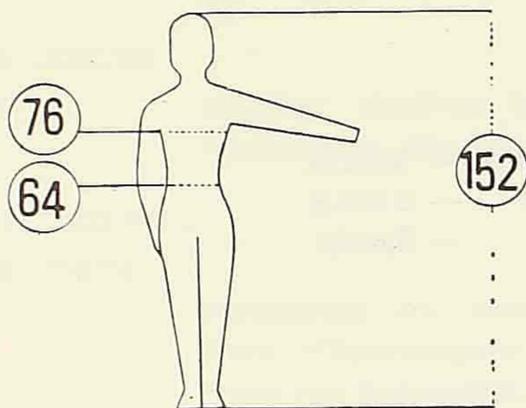
Obim vrata meri se 2 cm ispod Adamove jabučice i na nivou sedmog vratnog pršljena.

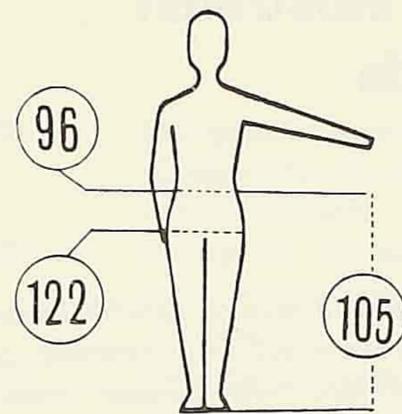
To može zvučati suviše pedantno, ali bez ove standardizovane terminologije bilo bi više mogućnosti za diskusiju i rizika da se ne dođe do zadovoljavajućih i odgovarajućih mera. ISO ima nameru da objavi standarde koji će biti osnova za međunarodno usvojeni sistem oznaka, podesan i razumljiv u svim zemljama. U međunarodnoj trgovini odećom nailazi se na velike teškoće zbog različitog označavanja odeće i različitih vrednosti ovih oznaka. Jedinstven sistem označavanja odeće je u interesu kako proizvođača odeće tako i trgovine i potrošača.

Da bi se olakšalo usvajanje novog sistema (i da se otklone jezičke barijere), ISO predlaže donošenje piktograma koji pokazuje kontrolne telesne mere i koji definiše oblik tela. Na taj način pokazuje se potrošaču da li mu odeća odgovara. Skica je privremeno prihvaćena od strane komiteta i data na razmatranje svim zemljama. Ona je, u stvari, mala modifikacija one koju je predložila kanadska standardizacija.

Ako se prihvati da uđe u međunarodni standard, potrošači širom celog sveta naići će na ISO piktogram na etiketi ili kartici koja se nalazi na svim tipovima odeće. One bi mogle izgledati ovako:

Sako za muškarce

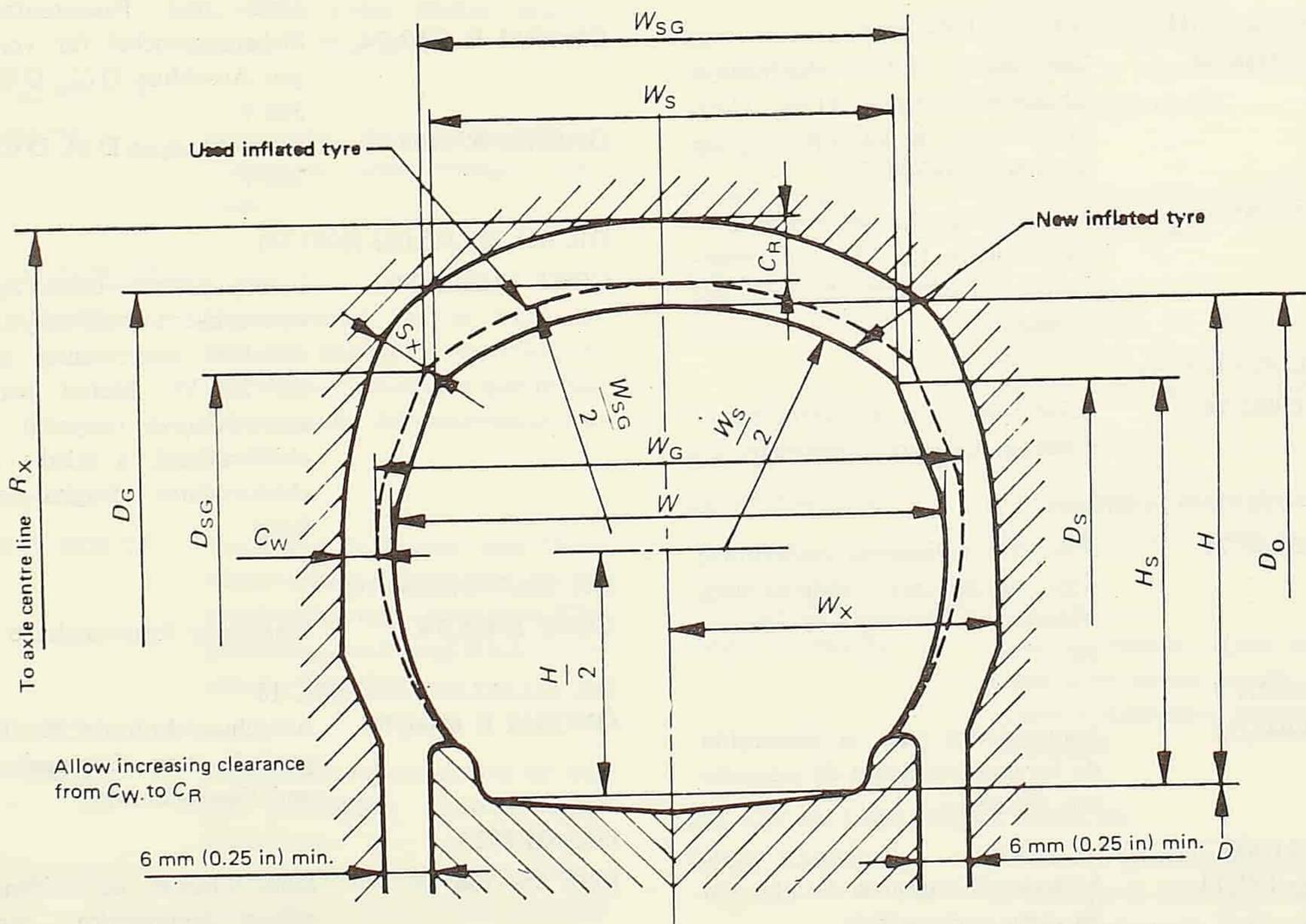

Pantalone za ženu

Treba naglasiti da je izložena materija nacrt standarda. Materijal je preko zainteresovanih nacionalnih organizacija za standardizaciju od skoro 60 zemalja još na diskusiji i usvajanju.

(ISO Press Service, August 1974)

projekt standarda za označavanje pneumatika i točkova za vazduhoplove

Gornji crtež predstavlja presek pneumatika za vazduhoplov prema projektu međunarodnog standarda ISO/DIS 3324/I. Predloženi novi standard predstavlja na svetskom planu prvi korak u pravcu racionalizacije metoda označavanja i obeležavanja pneumatika za vazduhoplove. Ako ovaj dokument bude prihvaćen, onda će jednim jedinstvenim sistemom zameniti niz raznih sistema koji su korišćeni za označavanje važnih podataka kao što su: »ply rating«, maksimalna brzina, datum proizvodnje, i da li je pneumatik tipa »tubeless«.

Pored mnoštva tabela koje daju detaljne specifikacije za razne tipove i dimenzije pneumatika i točkova, jedan do-

datak daje osnovne karakteristike za pneumatike nekih 150 putničkih aviona raznih tipova, konstruisanih u Francuskoj, Nemačkoj, Engleskoj i SAD. To su modeli počev od supersoničnog »concorda«, preko »jumbo, boinga 747«, do malog »piper cuba«.

Ovaj dokument je izrađen u tehničkom komitetu ISO 31 — Pneumatici, točkovi i ventili. U radu ovog komiteta učestvuju aktivno predstavnici 16 zemalja.

U pripremi je II deo projekta ovog međunarodnog standarda. On tretira metode ispitivanja avionskih pneumatika.

(ISO News service, Avgust 1974.)

pregled primljenih važnijih inostranih standarda

Ova rubrika obuhvata pregled važnijih inostranih standarda primljenih u standardoteci Jugoslovenskog zavoda za standardizaciju. Stručnjaci, zainteresovane ustanove i preduzeća mogu da koriste ove standarde u samoj standardoteci Zavoda ili da izvrše nabavku. Za sva obaveštenja obratiti se Jugoslovenskom zavodu za standardizaciju, Standardoteka, Beograd, Generala Ždanova br. 28.

- a) ÖNORM — Austrija
b) GOST — S S S R
c) UNE — Španija

DK 003.62:621.798.12

ÖNORM A 5460/74 Bildzeichen auf Packstücken für den Transport nichtgefährlicher Güter

DK 536.512:666.11:658.562 (088.7) (083.74)

GOST 5.2156/74 Termometry rtutnye steklyannye laboratornye tipov TL-4, TL-5. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii

GOST 5.2157/74 Termometry rtutnye steklyannye laboratornye tipy TL-16. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii

DK 550.340.8(083.74)

GOST 13002/74 Sejsmopriemniki ehlektrodinami-scheskie. Osnovnye parametry

DK 62—784.7:539.16:001.4 (083.74)

GOST 19465/74 Pokrytiya polimernye zashchitnye dlya uluchsheniya radiatsionnoj obstanovki. Terminy i opredeleniya

DK 620.001.4

UNE 14-044/73 Instrucciones para la inspección de las construcciones de estructuras de acero

DK 620.11:677.21

UNE 40—199/73 Método de muestreo del algodón en rama para análisis

DK 621.315.2:622.4

UNE 22-130/73 Cables eléctricos semiflexibles para minas

DK 621.315.337.4:669.3(083.74)

GOST 10288/74 Provoda mednye kruglogo secheniya, izolirovannye lakom VL-941

DK 621.315.615.2:658.562(088.7) (083.74)

GOST 5.2151/74 Maslo transformatornoe selektivnoy ochistki. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii

DK 621.316.923

ÖNORM E 6700/74 Schmelzeinsätze D 01, D 02, D 03, ~380 V, = 250 V

ÖNORM E 6701/74 Hülsen-Passeinsätze D 01, D 02, D 03 und Passeinsatzschlüssel

ÖNORM E 6702/74 Sicherungssockel für vorderseitigen Anschluss D 01, D 02, D 03, 380 V

ÖNORM E 6703/74 Schraubkappen D 01, D 02, D 03, 380 V

DK 621.385.183.083.9(083.74)

GOST 19438.3/74 Lampy priemno-usilitel'nye i generatornye moshchnost'yu, prodolzhitel'no rasseivaemoj anodom, do 25 Vt. Metod izmereniya soprotivleniya izolyatsii mezhduehlektrodami, a takzhe mezhduehlektrodami i drugimi detalyami lamp

DK 621.744.48(083.74)

GOST 19498/74 Peskomety formovochnye

DK 621.882.082:621.3:531.718

ÖNORM E 6906/74 Ausschusslehndorne für Elektrogewinde von Lampenfassungen und Gewindebrillen

DK 621.882.2

UNE 25—188/73 Lista selectiva de tirafondos de cabeza semiesférica, ranurada, en cualquier material de uso corriente, con o sin protección superficial (diámetros de 2 a 8 mm y longitudes de 10 a 80 mm)

DK 621.882.082:621.3:621.753.3

ÖNORM E 6905/74 Gutlehdorne für Elektrogewinde von Lampenfassungen und Gewindebrillen

DK 621.882.2:621.3:621.753.3

ÖNORM E 1303/74 Whitworth-Gewinde 3/16 Zoll Grenzmasse und Grenzlehren C 15

DK 621.883—85(083.74)		UNE 25—268/73	Pictograma representativo de estacionamiento de taxis. Para material ferroviario
GOST 10210/74	Gajkoverty pnevmaticheskie ruchnye. Tipy i osnovnye parametry	UNE 25—269/73	Pictograma representativo de parada de autobuses. Para material ferroviario
DK 621.926.5 (083.74)		UNE 25—270/73	Pictograma representativo de parada de autobuses de europabus. Para material ferroviario
GOST 6795/74	Mel'nitsy sharovye barabannye ventiliruemye dlya razmola uglej	UNE 25—271/73	Pictograma representativo de paso prohibido. Para material ferroviario
DK 624.131.37:631.432.2		UNE 25—272/73	Pictograma representativo de embarcadero. Para material ferroviario
ÖNORM B 4410/74	Bestimmung des Wassergehaltes durch Ofentrocknung Untersuchung von Bodenproben Erd- und Grundbau	UNE 25-273/73	Pictograma representativo de aeropuerto. Para material ferroviario
DK 624.93.001.2		UNE 25—276/73	Pictograma representativo de entrada. Para material ferroviario
ÖNORM B 4500 Teil 2/74	Verbundbau. Berechnung und Konstruktion der Tragwerke	UNE 25-277/73	Pictograma representativo de paso inferior a vias o calles. Para material ferroviario
DK 629.125.5:629.123+629.125.53:629.123(083.74)		UNE 25—278/73	Pictograma representativo de paso superior a vias o calles. Para material ferroviario
GOST 11588/74	Shyupki i ploty spasatel'nye dlya morskikh sudov Stakan graduirovannyj dlya pit'ya	DK 661.728(083.74)	Tsellyuloza sul'fitnaya dlya proizvodstva plastmass
DK 643.342.2(083.74)		GOST 19436/74	
GOST 7411/74	Myasorubki dlya predpriyatij obshchestvennogo pitaniya i trgovli	DK 662:620.178.16	
DK 645.12:677.017.25:531.751		UNE 31—018/73	Ensayo para la medida de la sensibilidad al frotamiento, o fricción, de los explosivos
UNE 40—222/73	Determinación de la masa de pelo por unidad de superficie de una alfombra moqueta que puede ser separada del basamento por tundido	DK 663.61:546.23.06(083.74)	
DK 651.715		GOST 19413/74	Voda pit'evaya. Metod opredeleeniya soderzhaniya selena
ÖNORM A 1020/74	Vordrucke im Waren- und Dienstungsverkehr Bestellung, Auftragsbestätigung, Lieferschein (Gegenschein), Rechnung, Rückwarenschein, Gutschrift	DK 664.95:658.562(088.7) (083.74)	
DK 656.25:625.1		GOST 5.2165/74	Preservy rybnye. Ryba nerazdelannaya pryanogo posola. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
UNE 25—248/73	Pictograma representativo de trenes autocamas. Para material ferroviario	DK 664.951.4:658.562(088.7) (083.74)	
UNE 25—249/73	Pictograma representativo de oficina de correos. Para material ferroviario	GOST 5.2162/74	Konservy ryborastitel'nye. Ryba ili izdeliya iz ryby s rastitel'nymi garnirami v masle. Trebovaniya k kachestvu attestovannoj produktsii
UNE 25—250/73	Pictograma representativo de telefono publico. Para material ferroviario	DK 666.3.022.844.9(083.74)	
UNE 25—256/73	Pictograma representativo de servicio de señoras. Para material ferroviario	GOST 6113/74	Pressy shnekovye gorizontol'nye dlya keramicheskikh izdelij
UNE 25—257/73	Pictograma representativo de servicio de caballeros. Para material ferroviario	DK 669.232.5*235.426(083.74)	
UNE 25—258/73	Pictograma representativo de oficina o ventanilla de reserva de camas. Para material ferroviario	GOST 19351/74	Provoloka iz iridiya i rodiya
		DK 669.721.5—462—126(083.74)	
		GOST 19441/74	Truby pressovannye iz magni- evykh splavov

DK 672.86(083.74) GOST 19446/74	Per'ya dlya avtomaticheskikh rutsek	DK 677.05 UNE 40—171/73	Máquinas de preparación para la hilatura del algodón. Anchura útil de trabajo
DK 676.3 UNE 57—051/73	Papel. Formulario de pedidos para papeles de impresion	DK 696.6:381.71 ÖNORM B 2239/74	Elektroinstallationen. Vertragsbestimmungen für die Planung und für Zusatzbestimmungen zur Durchführung von Elektroinstallationen
DK 677.016.474 UNE 40—185/73	Ensayo de solidez de las tinturas a la limpieza en seco	DK 744.44:62—408 ÖNORM A 6070/74	Oberflächenzeichen
DK 677.017.25:531.751 UNE 40—153/73	Método para la determinación de la densidad lineal de las fibras textiles		

JUS

ciljevi i principi standardizacije

41

428/1974

700021308, 9/10

COBIS

U IZDANJU
JUGOSLOVENSKEG
ZAVODA ZA
STANDARDIZACIJU
IZAŠAO JE PREVOJ
KNJIGE

CILJEVI I PRINCIPI STANDARDIZACIJE

KNJIGU JE IZDALA
MEĐUNARODNA
ORGANIZACIJA ZA
STANDARDIZACIJU
— ISO

NARUDŽBINE PREKO
PRODAVNICE ZAVODA
KNEZA MILOŠA 16
BEOGRAD

